

Dviganje mlajev, postavljanje zastav, povorce, proslave, kresovi: 1. maj ostaja v naših krajev zelo priljubljen praznik. Kako ga doživljate vi? Kako boste preživeli mednarodni dan dela?

Pošljite nam svoje posnetke
na tiskarna@primorski.eu!

št. 112 (20.740) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v naselju Zákriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnjem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

3 0 5 15

1,20 €

SREDA, 15. MAJA 2013

*Evropi
se ne
piše
dobro*

DUŠAN UDOVIČ

Že dalj časa se moramo občasno soočati s podatki, po katerih zaupanje v evropske institucije nezadržno upada. Evroskepticizem je sicer od nekdaj sestavni del političnega scenarija v mnogih državah Evropske unije, vrsto let trajajoča gospodarska kriza pa je težnje v to smer pospešila do zaskrbljajočih razsežnosti.

Nespodobudni trend je jasno razviden iz letne raziskave, katere osnovne podatke objavljamo v današnjem dnevniku (na 18. strani). V glavnem je podpora EU v enem letu padla od 60 na 45 odstotkov, v nekaterih državah še veliko več. Sicer imamo svež in najzgornješi primer v naši neposredni sosedstvini, kjer se je volitev v evropski parlament na Hrvaškem, državi, ki je tik pred vključitvijo v EU, udeležilo komaj 20 odstotkov volivcev. Sodeč po tem rezultatu je vključitev Hrvaške v Evropo nekaj, kar ljudi sploh ne zanima, v tem ne vidijo nobenih prednosti zase iz za svojo prihodnost.

Zaskrbljajoča znamenja pa prihajajo še od drugod. V tradicionalno evroskeptični Veliki Britaniji je premier David Cameron včeraj objavil osnutek referenduma o članstvu Velike Britanije v EU, ki je načrtovan za leto 2017. Svoje averzije do Evropske unije Cameron nikoli ni skrival, iz nje pa hoče sedaj narediti politično zastavo, potem ko se je na angleških regionalnih volitvah pred kratkim močno uveljavila stranka Ukip, ki se odločno zavzema za izstop Velike Britanije iz EU. Tako je prišlo do navideznega paradoksa, ko je Obama v Washingtonu pred par dnevi prepričeval Camerona, da je solidna Evropska unija tudi v interesu ZDA.

Ni čudno, da so pravzaprav še najbolj prepričani Evropeji Nemci, katerih močno gospodarstvo se nauspešnejše upira krizi, poleg tega pa imajo evropsko takstirko v svojih rokah in diktirajo tempo sanacijskih ukrepov številnim državam, zlasti južnim, ki ne premorejo njihove tradicije in finančne discipline.

Eno leto pred evropskimi volitvami politična panorama v številnih evropskih državah vsekakor ni spodbudna in protievropske težnje se utegnijo še okrepliti. Kaj lahko evropske institucije naredijo v tem času, da se ta nevarni trend obrne, je veliko vprašanje. Kakorkoli, Evropski uniji se ne piše dobro.

BRUSELJ - Na včerajnjem srečanju finančnih ministrov

Korak naprej EU v boju proti davčnim utajam

GOSPODARSTVO
**Tudi Trst
resnično
tvega polom**

Na 4. strani

BRUSELJ - Finančni ministri EU so včeraj dosegli dogovor o podelitev mandata Evropski komisiji za pogajanja o obdavčevanju obresti od prihankov s petimi tretjimi državami - Švicarom, Liechtensteinom, Andorrom, Monako in San Marinom. Dogovora dolgo ni bilo mogoče doseči zaradi nasprotovanja Avstrije in Luksemburga, ki sta sedaj popustila. »To je ogromen korak naprej za Avstrijo,« je dogovor komentirala avstrijska finančna ministrica Maria Fekter. »Štiri leta si nismo mogli predstavljati tega koraka ... Sedaj pa Avstrija ne bo več blokirala,« je poudarila. Luksemburški finančni minister Luc Frieden pa je poudaril, da je njegova država velika zagovornica boja proti davčnim utajam, a da mora biti ta boj učinkovit in da morajo biti vse članice enakopravne.

Na 18. strani

DOLINA - Konec letošnje Majence
**Podiranje maja in
drevesa otroških pravic**

»Črički« res edina
opozicija v FJK?

Na 3. strani

Novo vodstvo
AcegasAps

Na 5. strani

Teden psihološkega
dobrega počutja

Na 5. strani

V Sovodnjah z nasipi
proti poplavam

Na 12. strani

V Dolu obujajo
društveno delovanje

Na 13. strani

DEVETAKI - Domačini zahtevajo obnovo
**Nevarni kamniti
nadvoz se ruši**

17. - 19. MAJ 2013

**MAREZIGE
PRAZNIK REFOŠKA**

*Oprete
Kantine*
18. & 19. MAJ 2013

WWW.PRAZNIK-REFOSKA.SI

SLOVENIJA - Premierka v DZ o varčevalnih ukrepih

Bratuškova: Vemo, kaj delamo in vemo, da bo težko

LJUBLJANA - Slovenija je z nacionalnim reformnim programom in programom stabilnosti po besedah premierke Alenke Bratušek Bruslu poslala jasno sporočilo: vemo, kaj delamo in vemo, da bo težko. Neuradne ocene, ki so v ponedeljek zaokrožile v javnosti, da predlagani ukrepi niso dovolj, je označila za špekulacije. Predsednica vlade je spomnila, da je v petek, ko sta v Bruselj romala reformni program in program stabilnosti, minilo točno 50 dni njene vlade. Priprava obeh dokumentov je po besedah Bratuškove pomemben uspeh.

Med uspehi vlade je premierka izpostavila tudi izdajo zakladnih menic in obveznic. Priznala je, da je bila cena zadolževanja visoka, a še vedno nižja, kot ob zadnjem izdaji obveznic oktobra lani. Vlada je dosegla tudi dogovor s sindikati javnega sektorja, vzpostavila dialog s protestniki in začela reševati podjetja ter pogasila požar, ki je preko Cipra prišel v Slovenijo, je naštela.

Slovenija lahko svetu po besedah Bratuškove zagotovi, da v zaostrenem mednarodnem okolju ne bo dodaten dejavnik tveganja. "Nihče pa nam ne more zagotoviti, da ne bomo čutili posledic nadaljnega zaostrovanja krize in padca gospodarske aktivnosti v EU in območju evra," je opozorila.

Bratuškova je poudarila, da tako reformni program kot program stabilnosti tvorita usklajeno in premišljeno osnovo delovanja vlade. Spomnila je, da gospodar-

ske napovedi Urada za makroekonomske analize RS slovijo na ukrepih pretekle vlade, in izrazila prepričanje, da bodo s koraki njene vlade napovedi boljše. Ključni prioritetti vlade sta oživitev gospodarstva in konsolidacija javnih financ, zato je vlada, tako Bratuškova, pripravila nabor ukrepov, ki jih mora Slovenija izvesti letos in v prihodnjem letu.

Premierka je pojasnila, da je vlada v zadnjih dneh pri ukrepih za uravnoteženje javnih financ veliko preračunavala, na mizi pa je bilo več možnih scenarijev. Bratuškova ocenjuje, da je vlada na koncu izbrala najmanj slabo. Na žalost pa je Slovenija po njenih besedah v času, ko ne more izbirati med dobrimi rešitvami. Temeljno razliko vidi med tistimi, ki kljub bolečim takojšnjim učinkom obetajo rešitev, in tistimi, ki z odlašanjem terapije slabajo stanje.

Pri tem se vlada zaveda, da vsak dvig davkov prizadene ljudi in ne more pozitivno vplivati na rast, a tudi preveč brutalno omejevanje porabe ima podobne posledice. Najboljša rešitev na dolgi rok pa je po mnenju predsednice vlade povsod po Evropi gospodarsko okrevanje.

Bratuškova verjame, da bo politika do konca maja našla kompromis, ki bo razumski in dober za vse. Kritična pa je bila premierka do tistih, ki so po njenih besedah v proračunu pustili katastrofalno stanje. Pozva-

Predsednica slovenske vlade Alenka Bratušek

la jih je, naj si pogledajo podatke o realizaciji proračuna, priznajo zmoto in kritiko najprej namenijo sami sebi.

Slovenija ne ukrepa zaradi Evrope in njenih zahetov, temveč zaradi lastnih interesov, pravi premierka. Ob tem opozarja, da bo treba kdaj glasno reči, da kak predlog ni resen in da kdo od odgovornih "ni dejavnik rešitve, temveč del problema".

Ob vseh dnevnih izzivih pa je treba po njenih besedah ohraniti dolgoročno vizijo Slovenije kot države blaginje, konsenza, zdruge okolja in zdravih medčloveških odnosov. "Od naše skupne, kolektivne preudarnosti, previdnosti in pridnosti je odvisno, v kakšni prihodnosti bomo živeli," je zatrdirila. (STA)

Sporazum o finančnem prestrukturiranju Cimosa

LJUBLJANA - Gospodarski minister Stanko Stepišnik je ob podpisu sporazuma o finančnem prestrukturiranju Cimosa poudaril, da je to pomemben dan za slovensko gospodarstvo. Izpostavljal je, da od varčevanja ne bomo imeli veliko, če ne bomo spodbujali gospodarske rasti. Cimos je dobil državno poročilo za najem likvidnostnega posojila v višini 35 milijonov evrov.

Ko bo državno pomoč koprski družbi odobrila Evropska komisija, bo likvidnostno posojilo pretvorjeno v kapital. V prihodnjih mesecih bo sledila še dokačizacija družbe v višini okoli 40 milijonov evrov, banke pa bodo morale v prihodnje s Cimosom skleniti tudi dogovor o reprogramiraju posojil in znižanju obrestnih mer. Stepišnika odobritev Evropske komisije ne skrbti.

Minister pravi, da ima Cimos kupce, da dobavlja tujini, da ima nabavo v Sloveniji, interes države pa da je, da tako podjetje obdrži zaposlene, da ohranja delovna mesta, da se usposobi tako, da lahko širi proizvodnjo, izvaja in dodatno zaposluje.

V.d. predsednika uprave Cimosa Jerko Bartolič pa je po podpisu izpostavil, da je to hkrati konec dolgotrajnega posopka in obenem začetek dolge poti poslovnega in finančnega prestrukturiranja. Prepričan je, da bo podjetje tej nalogi kos.

Podjetij, ki jim bo država še pomagala, je še kar nekaj. Stepišnik je omenil MLM, Aha Muro, Unior Zreče.

SLOVENIJA

Parafiran dogovor o varčevanju v javnem sektorju

LJUBLJANA - Vodje pogajalskih skupin vlade in sindikatov javnega sektorja so včeraj v zgodnjih jutranjih urah parafirali usklajen dogovor o varčevalnih ukrepih, stavkovni sporazum in spremembe zakona o izvrševanju proračunov za leti 2013 in 2014. Strinjajo se, da so dosegli razumen kompromis. Po oceni sindikalne strani so ukrepi enormni, a se bo z njimi dalo živeti.

Vodja vladnih pogajalcev, minister za notranje zadeve in javno upravo Gregor Virant je poudaril, da so za njimi intenzivna pogajanja, ki pa bi se morala opraviti že zdavnaj. "Vendar bolje pozno kot nikoli," je dejal in dodal, da je domača naloga na področju plač v javnem sektorju s tem opravljena.

Pri izbiri teh ukrepov je šla vladna sindikat po Virantovih besedah zelo naproti v smislu, da ukrepi temelijo na dvojni solidarnosti. Znižanje vrednosti plačnih razredov v razponu od pol odstotka do 4,86 odstotka bo namreč progresivno, tisti z višjimi plačami pa bodo prispevali bistveno več od tistih z nižjimi. Omenil je tudi manjša vplačevanja v dodatno pokojninske zavarovanje, izplačilo zaostalih napredovanj bo vlada namesto 1. junija letos izplačala 1. aprila prihodnje leto, novih napredovanj pa ne bo.

Dogovorjene ukrepe in sporazum bodo organi sindikatov potrevali v prihodnjih dneh, vladna stran pa je prepričana, da imajo zagotovljeno zadostno večino podpore. Nato bi vlada vse skupaj obravnavala v četrtek, poslanci pa 21. maja. Ukrepi bi tako začeli veljati s 1. junijem. Letos naj bi z ukrepi privarčevali 108,6 milijona, prihodnje leto pa 182,6 milijona evrov.

Toda vse gotovo ne bo šlo gladko, saj nekateri sindikati javnega sektorja podpis včeraj parafirane dogovora o varčevalnih ukrepih pogojujejo z ločenimi zahtevami. (STA)

NABORJET - Posvet v organizaciji Slorija in Furlanskega filološkega društva

Jezikovne manjšine bogastvo FJK

NABORJET - Zaščitna zakonodaja in jezikovna politika je bil naslov posveti, ki je konec prejšnjega tedna potekal v Beneški palači v Naborjetu in na katerega sta vabila Furlansko filološko društvo ter Slovenski raziskovalni inštitut (Slori).

V uvodnem pozdravu je župan Naborjeta Alessandro Oman predstavil delo občine v korist krajevnih jezikovnih manjšin, predvsem slovenske in nemške, in na kratko predstavil projekte, ki so bili v preteklosti izvedeni občinske uprave. Pozdravil je tudi v imenu društva Don Mario Cernet. Sledili so pozdravi Monice Tallone Monica, ki je na posvetu zastopala direktorja službe za jezikovne skupnosti pri Deželu FJK. Potrdila je skrb Dežele za ohranitev kulturnega zaklada in jezikov v FJK in še posebej v Kanalski dolini zaradi prisotnosti vseh treh jezikov, slovenskega, nemškega in furlanskega.

Za Furlansko filološko društvo je njen podpredsednik prof. Vicario ugostil potrebo po povezovanju med jezikovnimi skupnostmi in večino čeprav bi skupno število pripadnikov vseh jezikovnih skupnosti v naši deželi predstavljalo številčno večino, poglobitvi stikov z italijansko večino, mreženju izkušenj ter zahetev po pravicah. V imenu organizatorja posvetu je predsednik Slorija Milan Bufon ugostil, da posvet poteka v idealnem prostoru, in sicer v Kanalski dolini ob trojmeji in na stičišču treh jezikovnih skupin. Poudaril je, da se mora dežela zavedati, da je neno mesto v Evropi in prav naša dežela je lahko model te nove Evrope. Poudaril je potrebo po nadaljnjem sodelovanju v raziskovanju s Furlanskim filološkim društvom ter drugimi ustanovami. Spregorovil je o nujnosti raziskovanja obstoječe zakonodaje, monitoriranja celotnega deželnega jezikovnega stanja ter skupnega dela, s čimer bi postali akterji na našem ozemlju.

Sledila sta še pozdrava Alfreda Sandrinija predsednika Kanaltaler kulturvereina, to je nemške organizacije v Kanalski dolini, ki je poudaril pomen prisotnosti treh jezikovnih skupin tudi na evropskem nivoju ter pomen poučevanja jezikov v šolskem sistemu Kanalske doline. Uvodne pozdrave je zaključil Rudi Barta-

loš v imenu Slovenskega kulturnega središča Planika, ki je poudaril potrebo po večjem sodelovanju med jezikovnimi skupnostmi posebno s furlansko, ki je v Kanalski dolini dokaj številčna a slabo organizirana.

Sledili so referati Serene Martini in Annemarie Tributsch, ki imata kot učiteljici in pripadnici furlanske in nemške manjšine izkušnje s poučevanjem jezikov. Predstavili sta šolsko ponudbo, izkušnje, cilje ter poudarila pomen sodelovanja šolskega sistema z društvom in manjšinskimi ustanovami. Mnenja sta bila, da bi brez njih težko izpeljali zastavljene načrte in dosegle pomembne cilje.

Sledilo je razmišlanje Anne Wedam z naslovom Slovenci v Kanalski dolini. Na posvetu je predstavljala društvo Don Mario Cernet. Poudarila je pomen narečja skozi čas in vpliv globalizacije ter modernega načina življenja na jezik. Razmišljala je o pomenu cerkve pri ohranjanju jezikov, o ohranjanju tradicije v Ukrah, ki v glavnem poteka v slovensko-ziljskem narečju, ter o pomenu ohranjanja sloven-

Od leve naborješki župan Alessandro Oman, predsednik Slorija Milan Bufon in predsednik Furlanskega filološkega društva Federico Vicario

skega petja v cerkvenem pevskem zboru.

Niz referatov je zaključil Rudi Bartaloth v imenu S.k.s. Planika. Predstavil je poučevanje slovenskega jezika v šolskem sistemu Kanalske doline od leta 1997 do 2013. Poudaril je pomen sodelovanja Planike z večstopenjskim zavodom I. Bachmann s Trbiža, začetne težave na koncu devetdesetih let glede uvedbe slovenščine v šolski sistem, nadgradnja poučevanja slovenskega jezika na osnovni šoli v Ukrah in o drugih projektih, ki zaznamujejo početak slovenščine kot npr. projekt Tri roke - izmenjava učiteljev šol Trbiža, Kranske gore ter Čajne v Ziljski dolini. Velik podvig je bila po njegovih besedah v šolskem letu 2011/2012 uvedba ure slovenščine v sedmih razredih nižje srednje šole ter dveh razredih trbiškega liceja, kjer je pouk slovenskega jezika obiskovalo še dodatnih 160 dijakov. V tem šolskem letu je bilo skupno 400 slušateljev slovenskega jezika na šolah in vrtcih doline. Projekt, ki ga je koordiniral S.k.s. Planika in izvajalo ravnateljstvo na Trbižu so podprli Ministrstvo za izobraževanje Republike Slovenije, Za-

vod za šolstvo RS in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Žal se izkušnja ni nadaljevala. V nadaljevanju svojega posega je Bartaloth podal tudi nekaj vtipov in mnjen glede izgubljenih priložnosti za nadgradnjo pouka bodisi slovenskega kot trojezičnega. Prav trojezičnost je model, ki so ga pri Planiki predlagali sredi devetdesetih letih in skupaj s Kanaltaler kulturvereinom in drugimi predlagali leta 2011 občinskim upravam Trbiža in Naborjeta.

Posvet se je zaključil s posegom Adriane Janežič, ki je podrobno predstavila raziskavo in publikacijo o jezikovnih skupnostih Furlanije-Julische Krajine, ki sta jo za Deželo opravila Slorij in Furlansko filološko društvo. Janežičeva je bila med drugim mnenja, da bi morali ponovno preveriti podatke raziskave, saj je ta bila opravljena pred petimi leti in bi verjetno zdaj prišla do drugačnih podatkov.

Za konec pa je predsednik Slorija Bufon še povedal, da je treba v vsa vprašanja vplesti tudi politično stran, predvsem novoizvoljeno deželno večino.

DEŽELNI SVET - Dan po ustanovni seji skupščine

»Črički« pravijo, da bodo edina resna opozicija

TRST - Dan po ustanovni seji so se včeraj v deželnem svetu ukvarjali predvsem z »logistiko«, urejanjem prostorov in pisarn za svetniške skupine ter s kandidaturami za posamezne deželne komisije. Skupščina se bo spet sestala prihodnji torek, ko bo Debora Serracchiani predstavila svojo odborniško ekipo ter program svojega odbora.

Prva seja je potekala brez pretresov in polemik, če izvzamemo stališče Gibanja 5 zvezd, ki je zelo kritično ocenilo sestavo predsedstva skupščine. V njem sedijo zastopniki, ki so tako ali drugače vpletjeni v škandal o nezakonitih stroških deželnih svetniških skupin, pravijo »črički«, ki so bili izključeni iz predsedstva, čeprav predstavljajo po številu članov tretjo svetniško skupino. Grillovi pristaši ocenjujejo, da je prišlo do »razdelitve stolčkov« med levo in desno sredino, kar naj bi nakazovalo, da bo Gibanje 5 zvezd (pet svetnikov) edina prava opozicija v zakonodajni dobi, ki se je začela v pondeljek.

Predsednik Franco Iacob (Demokratska stranka) je dobil tri glasove več od glasov levosredinskega zavezništva, en glas je šel Serracchiani. Očitno s strani neznanega opozivnika v vrstah demokratov, kjer je razvoj dogajanju zelo razočaral Tržačana Franca Codego in Furlana Maura Travanuta. Codega, ki je na Tržaškem dobil največ preferenc, je računal na odborniško mesto in nato na predsedstvo skupščine. V obeh primerih je »pogorel«. Enaka usoda je doletela Travanuta, nekdanjega župana Červinjana, ki velja za notranjega nasprotnika predsednice deželnega odbora.

Desna sredina je pri volitvah predsednika oddala belo glasovnico, kar gotovo pomeni znak pozornosti do Iacopa. Za belo glasovnico se je odločil vodja svetnikov Ljudstva svobode Alessandro Colautti, pristaš mehke opozicije, ki je očitno prepričal tudi tri svetnike Severne lige. Morda bodo na koncu imeli prav pristaši Gibanja 5 zvezd, ki napovedujejo, da bodo edina resna opozicija v novem deželnem parlamentu ...

Deželni svetniki in svetnice Gibanja 5 zvezd
KROMA

DEŽELNI SVET - Tudi predsednik SSO Štoka čestital Gabrovcu »Uspeh SSk bi bil še izdatnejši, če bi nas podprtlo še več volivcev«

TRST - Stranka Slovenska skupnost izraža zadovoljstvo ob izvolitvi Igorja Gabrovcia za podpredsednika deželnega sveta, istočasno pa mu čestita za ponovno pomembno priznanje, ki potrjuje pravilno začrtano politično pot v smere čim širšega uveljavljanja načela zbirnosti. Na deželnem nivoju je to gotovo nov pomemben uspeh, ki ga SSk v svoji štiridesetletni zgodovini še ni dosegla. Podpredsedniško mesto v deželnem parlamentu pa predstavlja še dodatno uveljavitev SSk v levosredinski koaliciji in neno pomembno dodano vrednost, ki bo v korist celotnega slovenskega narodnega skupnosti v FJK, piše v tiskovnem sporočilu SSk.

»Nov institucionalni uspeh SSk še enkrat potrjuje, da je pot samostojnega nastopanja po načelu zbirne stranke uspešen in učinkovit način političnega uveljavljanja slovenske narodne skupnosti. Ta pot je prav v zadnjih letih žela pomembne uspehe, ki bi lahko bili še večji, če bi k temu pristopilo še več manjšinskih dejavnikov in seveda volivcev ter bi na tak način smotrneje uporabili volilni potencial, ki ga ima naša narodna skupnost.«

Stranka SSk želi ta dosežek na primeren način proslaviti in se obenem zahvaliti vsem kandidatom, ki so svoj obraz, ime in priimek zastavili za letošnji volilni iziv, v katerem je bil dosežen nov

uspeh. O tem bo prihodnji četrtek, 23. maja, v Nabrežini razpravljal deželni svet stranke, še piše v sporočilu.

Predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka pa je novoizvoljenemu podpredsedniku deželnega sveta Gabrovcu včeraj izrazil čestitke za izvolitev na tako visoko in odgovorno mesto. Svoje čestitke je Štoka izrazil v osebnem imenu in v imenu celotnega Izvršnega odbora SSO ter v sporočilu še posebej poudaril željo, da bi Gabrovec na tej novi zadolžitvi imel veliko uspehov v dobrobit vse naše narodne skupnosti in celotnega prebivalstva dežele Furlanije Južne krajine.

LJUBLJANA - Jadransko-jonska pobuda

Napori za krepitev sodelovanja

Predsednik slovenskega parlamenta Veber in poslanka Blažinova o dvostranskih odnosih in o slovenski manjšini

Predsednik slovenskega parlamenta Janko Veber s poslanko Tamaro Blažinou

BRDO PRI KRANJU - Poslanka Tamara Blažinova se je ob podpredsedniku poslanske zbornice Luigiju Di Maiu, udeležila ponedeljkovega srečanja Jadransko-jonske pobude in tam tudi kot prva v italijanski delegaciji posegla v razpravo, saj je v tem organu že delovala v prejšnji mandatni dobi. V svojem posegi je izpostavila pomen tega organa in udeležencem mednarodnega foruma iznesla tudi predloge italijanske delegacije glede nadaljnje razvojne strategije in naslednjih pobud.

Parlamentarna raven je sicer le ena izmed ravni, na katerih se snuje sodelovanje držav, ki mejijo na Jadransko oziroma Jonsko morje, je pa nadvse pomembna v kolikor povezuje neposredno izvoljene predstavnike državljanov tega skupnega prostora, ki se postoma združuje v makroregio.

Ob robu srečanja je prišlo tudi pogovora med Blažinovo in predsednikom Državnega zabora Jankom Veberom, kjer sta se sogovornika najprej zavstavila pri temah, ki zadevajo slovensko manjšino v Italiji. V nadaljevanju pa sta govorila tudi o bilateralnem sodelovanju med Slovenijo in Italijo, kjer lahko odigra propozitivno vlogo tudi parlamentarno združenje prijateljstva, ki ga vodi poslanka Blažinova in katerega je včlanjenih preko sedemdeset parlamentarcev raznih političnih skupin. Ob začetku novega mandata je sicer potrebno obnoviti članstvo in nastaviti nov program dela. V zvezi s tem sta se Blažinova in Veber strinjala, da bi lahko sodelovanje začeli z obiskom predsednika Veberja pri predsednici poslanske zbornice Lauri Boldrini. Za konkretni dogovor se bosta predsednik DZ Janko Veber in Tamara Blažinova že v kratkem ponovno slišala in dogovorila za nadaljne korake.

FJK - Confindustria Prvo trimesečje še vedno v znamenju težav

TRST - Industrijski sektor v Furlaniji-Julijski krajini se tudi v prvem trimesečju leta še ni izkopal iz težav, pa čeprav se od konca lanskega leta tu in tam pojavljajo »sramežljivi« znaki izboljšanja na nekaterih področjih. To izhaja iz poročila deželne Confindustria o razmerah v prvih treh mesecih leta.

V primerjavi z zadnjim trimesečjem lanskega leta se je vrednost proizvodnje zmanjšala za pol odstotka, in sicer s prejšnjega 0,1% na 0,6%. Tudi pri prodaji, kjer so v zadnjem lanskem trimesečju zabeležili povečanja za 4,8%, so tokrat zaradi velikega padca prodaje v Italiji (koniec 2012 +16,2% - konec marca 2013 -5,8%) padec za 4,7 odstotka. Nekoliko boljše je stanje zaposlenosti, ki se je v primerjavi z decembrom lata povečala za odstotek.

Kar zadeva spremembe na letni ravni, je bila proizvodnja v prvih treh mesecih leta večja, čeprav še vedno beleži negativni predznak (lani -8,9, letos -7,8%). Nekoliko boljše je na letni ravni tudi skupna prodaja, ki se je z -9,5 odstotka dvignila na -8,3 odstotka.

Kar zadeva naročila, je najbolj viden napredok na konjunkturi ravni, to je v primerjavi s koncem leta 2012. Tako so se naročila povečala za 7,6 odstotka, kljub temu pa na letni ravni še vedno ohranajo negativni predznak, ki pa je z -3,9% precej boljši, kot je bil konec marca lani, ko je letna raven upadla za 6,3 odstotka.

Komentar predsednika deželne Confindustria Alessandra Calligarisa je bil kratek: »Prvo letošnje trimeseče kaže, da je industrijski sektor v Furlaniji-Julijski krajini še vedno v velikih težavah, vendar pa je treba tudi ugotoviti, da so se negativni podatki kljub vsemu v primerjavi z zadnjimi treh meseci lanskega leta občutno popravili.«

V Canevi umrl 16-letni motorist

PORDENONE - Včeraj zjutraj je v Canevi (Pordenone) v prometni nesreči umrl 16-letni dijak, ki se je s skuterjem peljal v šolo. Kot se je izvedelo, je nesrečni fant trčil v avtomobil in bil na mestu mrtev. Vzroke za trčenje prometna policija še raziskuje, neuradno pa se je izvedelo, da naj bi voznila avtomobila, ki je zaposlena ameriškem vojaškem oporišču v Avianu, prehitevala pred seboj vozeče vozilo in trčila v skuter, ki je peljal po nasprotni strani ceste.

Pogrešano Rito Fanti našli mrtvo

SAN DANIELE - Včeraj poznopoldne so na levem bregu reke Ledre v kraju Taulir (San Daniele) našli truplo Rite Fanti, ki so jo pogrešali od 4. maja letos. Truplo je odkril neki lovec, kot kaže, pa naj bi ženska ženska umrla zaradi utopitve. Trenutno tudi ni znakov, da bi bil lahko za njen smrt kriv kdo drug.

Izginotje Fantijeve je 4. maja letos prijavil Matteo Negri, eden od dveh sinov, ki je živel z njo. Rita Fanti bi 11. maja dopolnila 47 let, ki pa jih očitno ni dočakala.

GOSPODARSTVO - Zelo zaskrbljujoči podatki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL

Vse hujša kriza ogroža kar tristo obrtnih podjetij

Politika mora nujno pohititi z ukrepi za zaježitev vseh hujše krize, drugače tržaško gospodarstvo tvega kolaps. Apel k hitremu ukrepanju prihaja s strani pokrajinskih vodstev sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL, ki ocenjujejo, da je v naši pokrajini na robu propada okoli tristo obrtnih podjetij, kar je res velika številka. Pokrajinski sindikalni voditelji Adriano Sincovich, Luciano Bordin in Vincenzo Timeo so se o tem pogovarjali s pokrajinsko odbornico Adele Pino, konkretne korake pa si obezajo od Občine Trst, predvsem pa od deželne uprave, ki ima največ konkretnih pristojnosti na področju gospodarstva.

Sincovich, Timeo in Bordin opozarjajo tudi na nerešene voze švedenske železarne, okrog katere bi se lahko rodile zamisli o gospodarskem preporodu Trsta. Žal morajo sindikalisti govoriti v pogojniku, ker še ni jasno kaj bo nastalo, če bo sploh kaj, na tistem območju, ko ne bo več železarne. Idej in načrtov je kar nekaj, danes pa ni še niti jasno kaj bo z delavci in njihovimi družinami, ko bodo ugasnili plavži.

O vsakodnevnih težavah italijanskih družin (vse več jih je na robu preživetja) je govor tudi na Pomorski postaji, kjer je v teku vsedržavnki kongres organizacije Fisascat, ki v sklopu CISL združuje uslužbence v storitvenih in obrnih podjetjih. Približno 500 delegatov in delegat iz vse Italije je včeraj popoldne prisluhnilo besedam generalnega tajnika CISL Rafaelea Bonannija, ki je govoril pred-

Na Velikem trgu se vrstijo pobude in demonstracije za delo. Na arhivskem posnetku so delavci obrata Sertubi

KROMA

vsem o vsedržavnih gospodarskih in političnih temah.

Deželni vodja CISL Paolo Duriavig je opozoril na bližnjo zapadlostjo izredne dopolnilne blagajne, ki jo v Furlaniji-Julijski krajini trenutno uživa okoli petsto delavk in delavcev. Prejšnja deželna vlada predsednika Renza Tonda je za ublažitev posledic dopolnilne blagajne dala na razpolago kar nekaj denarja, ki ga sedaj primanjkuje. Od tod poziv Tondovi naslednici Debora Serrecchiani in pristojnemu deželnemu odborniku Sergiu Bolzonelli, naj se čimprej lotita reševanja tega zelo perečega vprašanja, ki ima - poleg gospodarskih - tudi socialne razsežnosti.

Bonanni (CISL): Sedanja vlada edina možna

Vlada, ki ji predseduje Enrico Letta, je v zapleteni politični in parlamentarni situaciji edina možna, ki jo v tem trenutku lahko premore Italija. V to je prepričan generalni sekretar CISL Raffaele Bonanni, ki je včeraj popoldne na Pomorski postaji pozval vlado, naj prisluhne predlogom sindikalnih organizacij za premostitev gospodarske krize. Bonanni ni ravno navdušen nad načrtovano ukinitvijo davka IMU na prvo hišo oziroma stanovanje, ki jo vehementno zahteva predvsem Silvio Berlusconi. »Predsednik Letta in pristojni ministri naj raje razmisljijo o nižjih davkih za odvisne delavce in upokojence,« je podčrtal Bonanni. O tem vprašanju imajo sindikalne organizacije enaka mnenja, složno si tudi prizadevajo za splošno financiranje dopolnilne blagajne. Brez kisika za družine, ki vse teže kljubujejo krizi, ne bo spodbud za potrošnjo in porabo, ki sta gibali gospodarstva, je dodal vodja CISL.

BOLJUNEC - Tudi včeraj Fiom pred obratom Wärstilä

Razkol se poglablja

Vzdušje pred jutrišnjimi in petkovimi volitvami v obratu ni ravno spodbudno

Zastopniki Fioma včeraj pred tovarni Wärstilä pri Boljuncu

KROMA

Med kovinarstvimi delavci se poglablja razkol, ki presegajo ozke sindikalne okvire. Kamen spora je kolektivna delovna pogodba, ki sta jo z delodajalcem podpisali le zvezi kovinarjev CISL in UIL, ne pa Fiom, ki deluje pod okriljem zvez CGIL. Prišlo je ne samo do ostre polemike, temveč tudi do kazenske ovadbe (sprožila jo je Fiom), po kateri je rimsko sodišče dalo prav UIL in CISL ter obsodilo Fiom tudi na plačilo sodnih stroškov.

V tem ne ravno spodbudnem vzdušju bodo jutri in v petek v tovarni Wärstilä v Boljuncu, največjem industrijskem obratu na Tržaškem, volitve sindikalnih zastopnikov. Volitve sta razpisali kovinarski zvezi UIL in CISL ob nasprotovanju Fiom, katerih predstavniki so tudi včeraj protestirali pred vhodom v tovarno. V igri so sindikalne pravice, podprtne zvezo Fiom, ki je sinoč svoja stališča predstavila tudi v kavarni San Marco.

OBČINA ZGONIK - Podzemski železnica

»Ne!« vrtanju

Nobenega dovoljenja za geognostične raziskave za podzemsko železniško progo Nabrežina-Divača na območju zgoniške občine. Tako je odločila zgoniška občinska skupščina. Zasebniki bodo sicer lahko sklenili pogodbe z italijanskim železniškim podjetjem za dostop na njihova zemljišča in dovolili vrtanje v kraško globino, občinska skupščina pa teh posegov ne bo podprla.

O zadevi je bil govor na zadnji občinski seji. Predstavil jo je podžupan Rado Milič. Občina je 11. februarja letos prejela dopis, s katerim je družba RFI italijanskih železnic vprašala župana »za dovoljenje pri izvedbi geognostičnih dejavnosti, potrebnih za izvedbo predhodnega načrta hitre železnice na relaciji Nabrežina-Divača.«

»Usmeritev uprave na tematiko hitre železnice in visoke zmogljivosti je bila od vedno ta, da se razpravo okoli tega argumenta razširi na cel občinski svet, in to, ker smatramo, da morajo biti pri takoj delkatnih izbirah soudeleženi vsi akterji, in tudi, ker predstavlja ta tematika marsikatero kritičnost za naše okolje, a ne samo,« je poudaril Milič.

Zgoniški občinski svet je v preteklosti že razpravljal o podzemski železnici. V gosteh je imel takratnega deželnega odbornika za prevoze Riccarda Riccardija.

Svetniki so ga takrat povprašali o pozitivnih in negativnih učinkih železnice na okolje, a točnih odgovorov od dežele niso prejeli.

V Zgoniku se zavedajo, da je razvoj prometne infrastrukture pomemben za gospodarsko rast cele krajine. A ne za vsako ceno. Predloženi projekt je iz geološkega in naravovarstvenega vidika močno pomanjkljiv. Vpliv na okolje ni točno uokvirjen, predvsem kar zadeva podzemne vodne poti. Po predloženih dokumentih naj bi z novo prometnico vlaki »prihranili« le pičlih pet minut. Ali tako velik izdatek sredstev in tako velik poseg v kraško okolje opravičuje tako skromen rezultat, se je v razpravi retorično vprašal župan Mirko Sardoč. Prav razmerje med ogromnimi stroški in (za zgoniško občino in Kras) pičlimi koristmi je prepričalo svetnike, da so se izrekli proti vrtanju v kraška tla. Za svetnika Severne lige Gianfranca Melilla je to delo »povsem nepotrebno«. Mnogo bolje bi bilo posodobiti sedanje proge, je bil mnenja.

Sardoč je omenil, da bo predhodni načrt stal kakih 50 milijonov evrov. »To je naš denar, hočemo pa ga uporabiti za vrtanje v kraška tla. To niso nič drugega, kot zelo drage igrice,« je zaključil zgoniški župan.

M.K.

ACEGASAPS - Odobren obračun 2012 in imenovano novo vodstvo

Tržačan Borgna predsednik (a glavno besedo ima Bologna)

Predsednik Here Tommasi di Vignano podpredsednik AcegasAps - Dobiček poslovne dobe +41%

Zadnji obračun »samostojnega« podjetja AcegasAps in prvi upravnih svet pod okriljem matične bolonjske Here - to sta bila osrednja sklepa včerajšnje skupščine delničarjev AcegasAps. Njen novi predsednik je tržaški odvetnik Giovanni Borgna, podpredsednik pa je postal predsednik Here Tommaso Tommasi di Vignano. Cesare Pillon je ohranil mesto pooblaščenega upravitelja, novi generalni direktor pa je Roberto Gasparetto.

Obracun AcegasAps 2012 je bil kljub gospodarski krizi - zavidljiv. Čisti prihodki so znašali 626,3 milijona evrov, to je 7 odstotkov več kot leto prej (585,3 milijona evrov). Matična Hera se ne more ponašati s tolikšnim rezultatom, saj so njeni čisti prihodki dosegli 308,7 milijona evrov, to je 300 tisoč evrov manj kot leta 2011.

Bruto poslovna marža podjetja AcegasAps je dosegla 129,2 milijona evrov (ali 8,9 odstotka več kot leto prej). Poslovni izid je znašal 59,2 milijona evrov, skoraj 7 milijonov več kot leto prej (ali plus 12,6 odstotka).

Dobiček poslovne dobe je znašal 25,5 milijona evrov, to je 7,5 milijona evrov več kot leto prej. Porast je skokovit: plus 41,5 odstotka!

Skupščina delničarjev je imenovala nov upravni svet. Sestavlja ga deset članov. Dva sta iz Trsta: odvetnik Giovanni Borgna, ki je bil na prvi seji novega upravnega sveta imenovan za predsednika, in predsednik podjetja Sinergie (ter zadnji tržaški pokrajinski tajnik Komunistične partije Italije) Domenico Costa. Dva sta iz Veneta: Cesare Pillon, ki je ohranil mesto pooblaščenega upravitelja, in Massimo Malaguti, generalni direktor fundacije Univeneto. Ostalih šest članov izhaja iz bolonjske Here: njen predsednik Tommaso Tommasi di Vignano je postal podpredsednik AcegasAps, Roberto Gasparetto je postal generalni direktor, Maurizio Chiarini je pooblaščeni upravitelj grupe Hera, Roberto Barilli je direktor direkcije za operacije, Luca

Z leve: Borgna, Tommasi di Vignano, Pillon

KROMA
la oddelke AcegasAps v Trstu (oziroma Padovi). Govoril je o prednostih tako velike grupe pri udeležbi na prihodnjih razpisih za distribucijo plina na italijanskem severo-vzhodu, olajšavah pri nakupih in osvajjanju novih tržišč.

Novi upravni svet je na prvi seji odobril obračun prvega trimeseca letos (to je prvi obračun ere Hera). Dobiček poslovne dobe znaša 10,3 milijona evrov; 3,3 milijona evrov več kot v prvem trimesecu 2012 (ali plus 47 odstotkov).

Vse dobro, torej, v novem podjetju AcegasAps?

Po finančni plati gotovo. Pritlehna praksa pa se kaže malce drugače. Kljub tolikšnemu dobičku je uspelo podjetju lani zmanjšati izgubo vode na Tržaškem le za 3 odstotke, je povedal Pillon. Izguba znaša od 35 do 40 odstotkov. Na vsakih 10 kubikov vode se jih tri in pol porazgubi na poti do gospodinjstev ...

M.K.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA - Po občnem zboru Upravni odbor ZKB potrdil zaupanje dosedanjemu vodstvu

Upravni odbor Zadružne kraške banke je na pondeljkovi seji potrdil zaupanje dosedanjemu predsedstvu. Tudi v naslednjih treh letih bosta ZKB vodila predsednik Sergij Stancich in podpredsednik Adriano Kovacic. Odbor je pozitivno ocenil potek petkovega zgornjškega občnega zebra in številno prisotnost članov in javnih upraviteljev, kar dokazuje, da odigrava ZKB pomembno vlogo pri promociji razvoja Tržaške pokrajine. Upravitelje čaka, tudi glede na nelahke gospodarske razmere, veliko novih izzivov, v upravnem svetu pa so prepricani, da jim bodo kos in da bodo dosegli zastavljene cilje.

Adriano Kovacic

Sergij Stancich

KROMA

ČRNA KRONIKA Upokojenka kradla v marketu

Policjska patrulja je v ponedeljek pozno popoldne posegla v supermarket v Ul. san Francesco. Poklicala jo je prodajalka, ki je neko stranko zasačila pri kraji. Gospa se je namreč predstavila pri blagajni z nekaterimi proizvodi, druge pa skrila pod jopič. Policistom je v opravičilo dejala, da je pokojnino že porabila in da bi razliko lahko poravnala samo čez nekaj dni ...

Ukradena čelada je bila policistova

Sreča pa taka! Nek moški je v med sprehom Ul. Slataper opazil moškega, ki je nosil ... njegovo čelado. Ustavil ga je in poklical svoje kolege-policiste, saj je tudi sam član sil javnega reda. Agenti so nosilca čelade identificirali - gre za 67-letnega S. C., ki se je izgovarjal, da je čelado kupil od nekega znanca in da seveda ni vedel, da je bila ukradena. Prijavili so ga zaradi kupovanja ukradenega blaga, čelada pa se je vrnila na policistovo glavo.

TEDEN PSIHOLOŠKEGA DOBREGA POČUTJA - Zelo bogata ponudba

Distributerji dobrega počutja

V deželi preko 150 srečanj in predavanj - Pristopili so tudi nekateri slovenski psihologi in psihoterapevti

Predsednik
Paolo Fusari
med včerajšnjo
predstavljivijo

čna. Svoje studije bodo na primer odprli Samuela Bandi, Ingrid Bersenda, Susanna Pertot, Iztok Spetič, Roberta Sulčič in še marsikdo. Nekateri med njimi bodo priredili tudi tematska srečanja oziroma predavanja. V prostorih Sklada Mitja Čuk (Proseška ulica 131) bo v tednu dobrega počutja nudila brezplačno svetovanje Roberta Sulčič (349 3595560). V pondeljek, 20. maja, je predvideno tudi predavanje Starši, otroci in adolescenca (ob 18.30 v italijanskem, ob 1. uri pa v slovenskem jeziku).

V sredo, 22. maja, ob 20.30 bo v Gregorčičevi dvorani (Ul. san Francesco 20) srečanje o stresu in tesnobi, ki ga

bo vodila Samuela Bandi. Ingrid Bersenda bo v torek ob 18. uri (Ul. Canova 15) predavala o specifičnih učnih težavah otrok, v petek ob isti uri pa na temo Izboljšaj odnos s svojim telesom, da se boš dobro počutil.

V petek 24. maja bo potekal dan odprtih vrat tudi v prostorih na Dunajski cesti 8-12. Z brezplačnim svetovanjem in informiranjem vam bodo na voljo logopedinja Miriam Kandut (od 9. do 13. ure, tel. 347 8204897), od 9. do 17. ure psihologinja in psihoterapeutka Martina Flego (347 0157118) in Jana Pečar (328 3572108), od 11. do 16. ure pa tudi psihomotricistka Loredana Kralj (380 3224745). (pd)

Pri Sv. Ivanu Vremčeve vrtnice in Škerkovo vino

Ime vrtnice in njena zgodba je niz štirih srečanj, ki potekajo maja na območju nekdanje psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu. Tam je izvedenec Vladimir Vremec uredil čudovit rožnik, ki je bil posredno povod za srečanja, pri katerih z Vremcem sodeluje Matteo Giraldi.

Po prvem srečanju pretelko sredo bo danes ob 18. uri na vrsti drugo. V baru Posto delle fragole bodo predstavili knjigo La rosa che c'è, ki je izšla letos pri založniku Eut Edizioni Università. Za glasbeno kuliso bo poskrbel Franco Trisciuze in Franco Toro, predstavitev pa bo obogatila pokušnja vin Sandija Škerka.

Srečanje o ženskah

Združenje Tina Modotti prireja danes ob 18. uri v Ljudskem domu na Pončani srečanje na temo Sledovi za politično zgodovino žensk od risorgimenta do feminizma. Sodelovala bo Rosangela Pesenti, feministka, vodja Zveze žensk Italije in šolnica.

Zgodbe o strahu v knjigarni Lovat

V knjigarni Lovat na Drevoredu 20. septembra bo danes ob 17. uri skupina La Fa Bù predstavila Zgodbe o strahu. Srečanje je namenjeno mlajšim od 12. let starosti.

Srečanje o don Puglisiju

V knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolò 20) bo don Marcello Cozzi, podpredsednik združenja Libera govoril o don Pinu Puglisiju, duhovniku, župniku rajona Brancaccio v Palermu, ki ga je mafija umorila 15. septembra 1993. 25. maja bo don Puglisji proglašen za blaženega.

Harmonikar Lenko na konservatoriju

V okviru srečanj na tržaškem konservatoriju bo danes nastopil češki harmonikar Boris Lenko. Izvajal bo skladbe Bacha, Ligetija, Zorna in Lenka. Začetek ob 20.30.

ČLOVEKOVE PRAVICE - 17. maja

Niz prireditve ob dnevu boja proti homofobiji

V spomin na izbris homoseksualnosti s seznama duševnih bolezni 17. maja obeležujemo dan boja proti homofobiji in transfobiji. Svetovna zdravstvena organizacija je homoseksualnost z omenjenega seznama izbrisala 17. maja 1990, vsako leto na ta dan pa potekajo številne prireditve tudi v Trstu. Letašnji program bodo prvič oblikovalje javne inštitucije: Občina, Pokrajina in Deželni šolski urad.

Več o programu prireditve so na včerajšnji novinarski konferenci povedale podžupanja Fabiana Martini, občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim, pokrajinska odbornica Roberta Tarlao in direktorica Deželnega šolskega urada Daniela Beltrame. Govornice so izpostavile pomen boja proti homofobiji, s katerim je treba začeti že med šolsko mladino. V preteklosti so ob dnevu boja proti homofobiji prireditve pripravljale zlasti nevladne organizacije in civilne družbe. Razpihanje sovraštva in nestrnosti so pogosti pojavni, ki jih je treba osamiti in zaježiti, so povedali na srečanju, na katerem so tudi poudarili, da bodo ob tej priložnosti pripravili izobraževalne tečaje za učno osebje in uradnike, na sporednu bosta tudi izredna seja pokrajinskega sveta in gledališča predstava znanstvenega liceja Oberdan, objavljen pa bo tudi razpis natečaja, ki bo namenjen dijakom različnih šol.

Mednarodni dan boja proti homofobiji, ki ga obeležujemo 17. maja, bo potekal v znamenju predavanj za učno osebje in občinske uslužbence. Na se-

dežu Poslovne šole (MIB - School of Management) bosta na temo Vzgajati k spoštovanju za premostitev homofobije predavala psihologinja Margherita Bottino in prof. Davide Zotti. Program se bo nadaljeval 20. maja, ko bo na sporednu konferenco z naslovom Razlogi za enakopravnost, načelo enakosti pa bodo v pretres vzeli tudi pokrajinski svetniki, ki bodo tega dne imeli izredno sejo. 5. junija bo v auditoriju muzeja Revoltella (ob 20.30) na sporednu predstavo liceja Oberdan z naslovom Il biccione di carta, v kateri dijaki aktualizirajo probleme homofobije. Diskriminacija določenih skupin pa bo tudi rdeča nit natečaja, v sklopu katerega bodo šole lahko omejevale homofobijo. Pester program prireditve pa bo lepo zaokrožila tudi gesta Stalnega gledališča FJK, ki je ob dnevu boja proti homofobiji sklenilo v prodajo dati 150 vstopnic po 15 evrov za muzikal Priscilla - La Regina Del Deserto. Vstopnice po ugodni ceni bodo na razpolago le dijakom višjih srednjih šol.

Včerajšnje govornice so večkrat izpostavile, da je z bojem proti homofobiji treba začeti že v šolah, kjer je mladino treba učiti udejanjanja konceptov človekovih pravic, ki veljajo za vse. Iz tega razloga so letos pripravili prireditve, ki so namenjene zlasti šolarjem in učnemu osebju. V šolah namreč lahko šolarji spoznajo, da se vsi ljudje rodijo s človeškim dostojanstvom in imajo enake in neodtujljive pravice, ki so temelj svobode ter pravičnosti. (sc)

DOGODEK - Danes na Velikem trgu Dialog med duhovnikom in ugledno znanstvenico

Znanstvenica Margherita Hack, duhovnik in velik zaščitnik priseljencev Pierluigi Dipiazza in novinarica deželnega sedeža RAI Marinella Chirico so napisali knjigo I credo (Jaz verjamem), ki je že postala prava uspešnica. O knjigi bodo avtorji spregovorili danes ob 17. uri na Velikem trgu v okviru pobude Esi-stenze, osservatorio sulle età della vita (Eksistence, opazovališče o obdobjih življenja), ki jo prireja goriška Cta pod vodstvom Roberta Piaggia

in Elisabette Gustini.

Kulturno prireditve bo obogatilo soočenje med ugledno znanstvenico ter kulturno in politično delavko Hackovo ter duhovnikom, Dipiazza ki v kraju Zugliano v Furlaniji nudi zatočišče priseljencem in tistim, ki nimajo strehe nad glavo. Površitelji pobude goriške gledališke ustanove Cta (spletni naslov: www.ctagorizia.it) so lokalne uprave, medijski površitelji pa je dnevnik Il Piccolo.

ŠPORT IN REKREACIJA

Ginnastica Triestina praznuje 150 let

Skupina telovadcev oz. dvigalcev uteži iz leta 1903

V občinskih razstavnih dvoranih na Velikem trgu bodo danes ob 11.30 odprli dokumentarno razstavo o življenju in dejavnosti društva Ginnastica Triestina, ki letos praznuje 150-letnico obstoja. Razstava, ki jo je pripravil Luciano Michelazzi, bo odprt do nedelje, 9. junija. Urnik ogleda med 10. in 13.30 ter med 15.30 in 20.uro.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 15. maja 2013

ZOFKA

Sonce vzide ob 5.34 in zatone ob 20.29 - Dolžina dneva 14.55 - Luna vzide ob 9.56 in zatone ob 24.38

Jutri, ČETRTEK, 16. maja 2013

JANEZ

VРЕME ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 15,5 stopinje C, zračni tlak 1014,8 mb ustaljen, vlaga 63-odstotna, veter 2 km na uro vzhodnik, nebo jasno, more mirno, temperatura morja 18,4 stopinje C.

Lekarne

**Od ponedeljka, 13.,
do sobote, 18. maja 2013**

**Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30**

**Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00**

Šentjakobski trg 1 - 040 639749, Trg Valmaura 11 - 040 812308, Općine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte tudi
od 19.30 do 20.30**

Šentjakobski trg 1, Trg Valmaura 11, Ul. Ginnastica 39/A, Općine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOĆNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala: Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Šolske vesti

OTROŠKE JASLI MAJA, Repen 130 - če želiš, da bo tvoj otrok preživel poletne počitnice v objemu narave pod bovorim gozdčkom, v vrtu s sadnim drevjem in cvetjem, obišči naš vsak dan od 7.30 do 16.00 ali pa poklici tel. št.: 040-327522, 340-4022209.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da so se začela vpisovanja v občinske otroške jasli K. Štrekelj v Sesljanu za š.l. 2013/14. Obrazci za vpis so na razpolago v Uradu za šolstvo v Občinski knjižnici v Nabrežini št. 102. Prošnje morajo biti predložene občinskemu Uradu za protokol, Nabrežina Kamnolomi 25, najkasneje do danes, 15. maja, do 17. ure. Informacije na tel. št. 040-2017375 (Urad za šolstvo).

Prireditve

NŠK - ODSEK ZA ZGODOVINO vabi

na predstavitev publikacije »La Slovenia durante la seconda guerra mondiale« danes, 15. maja, ob 17. uri v malih dvoranih v Narodnem domu v Trstu, Ul. Filzi 14. Knjigo bo predstavil zgodovinar Branko Marušič. Pridotki bodo avtorji: Nevenka Troha, Zdenko Čepič in Damijan Guštin.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN ZTT vabijo danes, 15. maja, ob 10. uri na Kavo s knjigo. Predstavili bomo slovenski prevod Covacicheve knjige »Trst, obrnjen na glavo«. Sodelovala bosta prevajalec Vasja Bratina in prof. Miran Košuta.

SKD IGO GRUDEN

in Jus Slivno vabi na predstavitev dvoježičnega vodnika Pešpot Slivno. Predstavitev v slovenščini bo 16. maja, ob 20. uri v prostorih agriturizma v Nabrežini Kamnolomi št. 62, naslednjega dne ob isti uri pa v italijansčini. Avtor, prof. Zvonko Legisa, bo svoj poseg dopolnil s predvajanjem diapozitivov itinerarija, ki razkriva zgodovinske, naravne in kulturne zanimivosti tega področja.

KRIŽ - župnijska skupnost in Slomškovo društvo vabita v petek, 17. maja, ob 20. uri v Slomškov dom (Križ 739) na srečanje »Kalkuta - ko vas pokliče ljubezen«. Damijana Pipan nam bo predstavila svojo izkušnjo Kalkute.

ODPRTI OSMICE - SAMATORCA

2013: petek, 17. maja, ob 19.30 na balinišču koncert Slovenskega lovskoga pevskega zbora Doberdob; sobota, 18. maja, od 9.00 do 19.00 mednarodni turnir v balinanju, ob 15.00 na balinišču turnir v briškoli, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha koncert gojencev Glasbene matice; nedelja, 19. maja, ob 10.00 pohod Pliskovica-Samatorca, ob 11.00 v osmici pri Borisu Šahovski turnir, med 14.00 in 18.00 potujoči muzikanti: Godba Salež, ob 19.00 v cerkvici Sv. Urha koncert MePZ Rdeča zvezda. V soboto in nedeljo: fotografski natečaj, vožnje s kočijami (12.00-18.00), razstave, ex-tempore za otroke. Prireditelj Občina Zgonik v sklopu Dnevov kmetijstva, ribištva in gozdarstva.

POTOVATI V VIŠINE IN GLOBINE - v okviru niza srečanj bo v petek, 17. maja, ob 18. uri v Ul. Donizetti 3 v Trstu srečanje na temo »V iskanju afriške duše«. Gost srečanja bo p. Pepi Lebreht. Vabljeni mladi.

SKD PRIMOREC

prireja »Večer vaške ustvarjalnosti« v petek, 17. maja, ob 19. uri v Hiški učilnici Ljenčkice v Trebičah. Razstava bo na ogled v soboto, 18. do 16. do 18. ure in v nedeljo, 19. maja, ob 10. do 12. ter od 16. do 18. ure.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB

L. KOŠIR vabi na otvoritev filatelistične razstave in razstave starih razglednic ob 60. obletnici svoje ustanovitve ter na predstavitev nove knjige o delovanju kluba Veselje s filatelijo. Otvoritev bo v Prosvetnem domu na Opčinah v petek, 17. maja, ob 18. uri. Ogled razstave je možen v petek in soboto od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure ter v nedeljo od 10. do 12. ure.

ŠKD CEROVLJE MAVHINJE

v sodelovanju s Kraškimi gadi z Gorjanskima, prireja večer s predvajanjem filma o pohodu »Od Glinščice do Triglava« v soboto, 18. maja, v dvorani športnega centra v Vižovljah s pričetkom ob 20.30. Toplo vabljeni.

BALETNA PREDSTAVA »PLESNI GOZD«

- po zmagi gozdnih vil nad čarownicami začne čas plesa in veselja. Pridružite se nam v nedeljo, 19. maja, ob 18.00 v Kulturnem domu Srečka Kosovela v Sežani. Predstavite se bodo baletne skupine: ŠKUD 15. februar iz Komna, Baletno društvo Sežana, KUD Iga Grudna iz Nabrežine in SKD Franceta Prešerna iz Bojlanca.

KD IVAN GRBEC

, Škedenjska ul. 124, vabi v nedeljo, 19. maja, ob 18. uri na srečanje ŽPZ »Zapojimo si pesem veselo«. Nastopajo ŽPZ Kontovel - Prosek (dir. Marko Štoka), Ženska Kompanija »Fritule« (dir. Mario Petvar), ci-trarka Maruša Pišljar, ŽPZ Ivan Grbec (dir. Silvana Dobrilla).

KD KRAŠKI DOM

prireja srečanje s klobučarjem Sergejem Pajkom, ki bo marsik pokazal in povedal o klobučarski obrti. Možna bodo tudi naročila za bližajočo se Kraško ohjet. Vabljeni v Kraško hišo v Repnu v nedeljo, 19. maja, ob 17. uri.

OBČINA DEVIN NABREŽINA

vabi na ogled razstave »Spomin na Lorenza Furlanija«, ki je v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini. Odprt bo do nedelje, 19. maja. Urnik: ponedeljek in sreda 9.00-13.30 in 15.00-17.30; torek in četrtek 11.30-14.00; petek 9.00-12.00; sobota in nedelja 16.30-18.30.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM

CENTRU SKERK v Trnovci 15, je na ogled do nedelje, 19. maja, razstava »Umetniška dela 20. stoletja« z več kot 200 slikami številnih umetnikov iz območja Alpe Adria. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-13.00 in 16.00-19.00. Info: 331-7403604 ali info@skerkcenter.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI vabi v ponedeljek, 20. maja, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 na srečanje ob knjigi Časopisna zgodovina novinarstva na Slovenskem med letoma 1797-1989. Sodelovala bosta časniki Alenka Puhar in avtor knjige Bernard Nežmah. Začetek ob 20.30.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIJA

JA Križ pri Trstu, ki jo vodi Alessandro Svab, vabi v Dvorano Tripovich v Trstu na Rossinijev operno predstavo »Sivilski Brivec« (Il Barbiere di Siviglia), ki bo v ponedeljek, 20. maja, ob 20.30. Toplo vabljeni! (V ponedeljek 20. in torek 21. maja, bodo v utrinskih urah predstave za otroke).

PREDAVANJE »Stres in anksioznost z vidika kognitivno

DSI - Zanimiv debatni večer o novinarstvu

Dober novinar je svobodomiseln, brez predsodkov in spoštuje ljudi

Gosta mlada novinarja Andrej Černic in Peter Verč, ki se uveljavljata v Sloveniji

Oba druži enaka univerzitetna pot - študij novinarstva v Ljubljani, kar je za novinarje prej izjema kot ustaljena praksa. Prav tako sta oba zaposlena v matični državi, prvi v Ljubljani, drugi v Kopru. Medtem ko je starejši začel odkrivati svoj talent s pisanjem člankov za mladinsko prilogo Rast in skavtsko glasilo Jambor, je leto mlajši novinar preizkušal svoje danosti s piskajočim glasom, z neizkušenostjo, z baterijo, veliko kot nahrbtnik, a tudi z velikim veseljem, že pri štirinajstih letih za prenos Jadranovih tekem za Radio Općine. Slednji je začel pisati že v petem razredu osnovne šole, »za glasilo, ki je imelo redne in zveste bralce: bral ga je sošolec Niko Štokelj«, je ironično izjavil Peter Verč.

Tokratni večer v Peterlinovi dvorani je priredilo Društvo slovenskih izobražencev v sodelovanju s Slovenskim klubom. Z mladino gostoma, Petrom Verčem in Andrejem Černicem pa je vodila pogovor Poljanka Dolhar.

Andrej Černic živi med Doberdrom in Ljubljano. V novinarske vode je stopil leta 2002 v goriški redakciji Novega glasa, njegova prva ljubezen v novinarstvu pa je bil šport. Danes je sodelavec ljubljanskega tednika Reporter, Novega glasa in Primorskega dnevnika ter dopisnik za tiskovno agencijo Ansa. Leta 2011 je prejel nagrado Simona Cigana za kategorijo raziskovalnega novinarstva.

Medtem ko je Černic mnenja, da se novinarstva nauči na terenu, ker dobiš na univerzi le napotke, ki pa ne držijo pri vseh medijih, se Verč s tem ne strinja. Sam pra-

Pri mizi z leve:
Peter Verč, Andrej
Černic in Poljanka
Dolhar, ki je vodila
razgovor pred
številnim
občinstvom

KROMA

vi, da »novinarstvo ni poklic, ampak profesija. Zavedati se moraš, katero orodje ali orožje imaš v rokah in koliko je to nevarno. Na univerzi se naučiš teorij iz družboslovnih ved, ki so koristne, da se zavedaš zlorab in skušnjav tega poklica.« Vsekakor sta si glede lastnosti, ki jih mora imeti dober novinar, oba istega mnenja: biti mora svobodomiseln, brez predsodkov in mora spoštovati vse ljudi, ne glede na to, kaj delajo. Da pa mora biti pošten je itak samoumevno.

V teku večera je prišlo na dan veliko zanimivih informacij in mnenj mladih novinarjev. Medtem ko je Černic gostobesedno nanizal kar nekaj anekdot v zvezi s svojim delom v Ljubljani oziroma ka-

ko gledajo na zamejca, je Verč odgovarjal kratko in bolj direktno, a obenem hudo mušno in ironično. Pogovor je tekel o vzornikih tako na slovenski kot italijanski ravnini, o prispevkih oziroma člankih, na katere sta še posebej ponosna in pa o razlikah med slovenskimi in italijanskimi medijami.

Černic se je po študiju v Ljubljani zaposlil pri Reporterju, medtem ko je Verč moral izbrati med dobro plačanim delom pogodbenega novinarja zlasti za televizijo, kar bi pomenilo nadaljevanje s športnim angažmajem, kot je to počel zadnjih pet najst let in biti nezadovoljen, ali pa se odločiti za slabšo plačo in delati nekaj, kar ga radosti. Izbral je drugo možnost, piše za

Primorske novice in druge medije, živi svobodno umetniško življenje in mu zaenkrat to ustrez. Od Društva slovenskih novinarjev je prejel nagrado zaradi svoje nepopustljivosti in nepristransnosti.

Kar se tiče naših medijev, je Andrej Černic dejal, da »je težko pisati kritično, ker smo majhna skupnost«, Peter Verč je še dodal, da »mediji niso taki, kot bi lahko bili, zaradi pristransnosti in očitnih konfliktov interesov«. Kritična točka je predvsem ta, da se v medijih ne zavedajo sprememb. Poleg tega je pomembna kakovost, saj pri nas zaposlijo ljudi po političnem ključu ali zaradi poznanstev. Če bi povsod imeli sposobne ljudi, ne bi bilo treba racionalizacije. (met)

KNJIGA - Danes Slovenia med drugo svetovno vojno

Danes bo ob 17. uri v Narodnem domu v Trstu predstavitev zgodovinske publikacije z naslovom La Slovenia durante la seconda guerra mondiale. Knjiga je izšla konec leta 2012 v Vidmu. Založnik in izdajatelj je Furlanski inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja, pri izdaji je sodeloval Sklad Dorče Sardoč iz Gorice. Gre za pomembno knjigo, ki poudarja dobre odnose med slovenskim in italijanskim zgodovinopisjem, saj so avtorji ugledni in uveljavljeni slovenski zgodovinarji (Zdenko Čepič, Damijan Guštin, Nevenka Troha – vsi trije sodelavci Instituta za novejšo zgodovino v Ljubljani), založnik pa je italijanski zgodovinski inštitut. Vsebina knjige je seveda obdobje 1941-1945. Posebna pozornost je namenjena tudi Primorski v omenjenih letih ter sodelovanju naših ljudi v slovenskem narodnoosvobodilnem boju. Zajetna knjiga premore 440 strani, razdeljena pa je na 19 poglavij in jo bogatijo številne fotografije in zemljevidi. Na koncu so nanizani številni kratki življepisi pomembnih osebnosti, ki se nanašajo seveda na drugo svetovno vojno. Naletimo tudi na seznam kratic, na seznam imen in krajev, ki se omenjajo v knjigi. Bibliografski podatki so nanizani pod črto na vsaki strani.

Publikacija je bila že predstavljena v Vidmu. Tokratna predstavitev, ki jo prireja Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, je namenjena slovenski publici, ki ji bo knjigo predstavil ugledni slovenski zgodovinar Branko Marušič.

ROSSETTI - Mednarodna revija »Trieste nel mio cuore«

Otroci s Katinare uspešni

Zapelo in zaplesalo je več skupin raznih kulturnih skupnosti iz Trsta

Skupinski zbor
otroške folklorne
skupine OŠ
Milčinski, učencev
OŠ Pertini in Dardi

Letos je aprila meseca potekala že četrtek z-a-poredoma mednarodna zborovska revija »Trieste nel mio cuore«, katere je pobudnik in organizator gospod Claudio Margiore. Na reviji je nastopilo preko 400 otrok različnih vrtcev, osnovnih šol in skupnosti, ki so hotele pokazati publiki svojo prisotnost v našem mestu. Predstavo je vodil znani tržaški napovedovalec Leonardo Zanier.

Tako so na deske velikega gledališča Rossetti stopili malčki vrtca iz Grete »Delfino blu«, ki so zastopali italijansko in tudi slovensko sekcijo. Kot manjšinske skupnosti so se predstavili Rusi s skupino Rodnik, Grki, Srbi in letos prvič celo Kitajci.

Otoška folklorna skupina OŠ Franca Milčinskega s Katinare pa se je predstavila v sodelovanju z italijansko OŠ Pertini iz Melare. Nastop je namreč spadal v večletno sodelovanje med obema šolama in je sad letošnjega projekta, pri katerem so sodelovali učiteljice: Ljuba Leghissa, Lučka Križmančič, Marina Pison, Alessandra Taurisano, Nerina Maccori, Diletta Milocco in Fulvia Dessardo. Starejša skupina otrok 4. in 5. razreda je najprej po-

kazala prizorek, kako je bilo z ribiči v mestu in kako so Tržačani odhajali na Kras z openskim tramvajem. Mlajši učenci 2. in 3. razreda pa so uprizorili, kako so se že od nekdaj italijanski in slovenski otroci skupaj igrali in plesali v predmestnih četrtih. Plesalci slovenske šole so bili vsi oblečeni v kostume, ki so jih spretne roke mamic in babic sešile v teh letih in prikazujejo našo oblačilno dediščino na teritoriju. Spremljal jih je mlad harmonikar Jakob Gruden.

Na koncu so mlajši otroci šol Milčinski in Pertini v sodelovanju z italijansko OŠ Dardi in pod vodstvom učiteljice Giovanne Berizzi, zapeli še »La marinaresca - Una fresca bavisa« z glasbeno spremljavo sekcijs Enrico Toti - Bersagliere iz Trsta. Ti so potem tudi zaključili večer s posebnim samostojnim nastopom.

OŠ Fran Milčinski je za vložen trud dobila v dar spominski pokal, ki ga je poklonila upraviteljica šentjakobskega bara »Sportivo« in delo likovnice Umer Silve, ki že krasí šolske stene. Vsi otroci so pa bili deležni sladke nagrade.

GLASBA - Harmonikarski orkester Synthesis 4

Zlato priznanje v Puli

Tržaški orkester, ki ga vodi Fulvijo Jurinčič, drugi po točkah za skupino iz Novega Sada

Harmonikarski orkester Synthesis 4 je prejel zlato priznanje na 38. Mednarodnem harmonikarskem tekmovanju Organizacije kulturno umetniških dejavnosti ISTRA, ki se je odvijalo v Puli. Najvišje število točk je prejel Harmonikarski orkester akademskoga kulturno umetniškega društva Sonja Marinković iz Novega Sada, drugi po točkovjanju pa je bil dolgoletni tržaški orkester, ki ga vodi Fulvijo Jurinčič. Žirijo so sestavljali nemški skladatelj Stefan Hippel (predsednik), Ladislav Horak, Nada Vještina, Corrado Rojac, Jörgen Sundeqvist, Claudio Furlan in Sergej Tchirkov.

Jurinčič, bivši član Synthesis 4, se je tokrat prvič udeležil tekmovanja v vlogi dirigenta. Za skoraj polurni, prosti program je izbral čim širošo paleto stilov, od transkripcije Bachove skladbe do Astorja Piazzolle, jazzovskih skladb,

ukrajinske ljudske in sodobne hrvaške literaturre. Priznanje je za dirigenta posebno razveseljivo ob osebnem debitu na tem področju: »Veseli me, da smo lahko konkurirali z zelo kvalitetnimi orkestri. Absolutni zmagovalci sodijo med najboljše evropske harmonikarske orkestre, delujejo v akademskem okviru in njihove vaje spadajo v redni študijski plan. Mi pa smo amaterji, navdušenci, ki skušajo delati na čim bolj profesionalen način in posvečajo tej dejavnosti svoj prosti čas. Tekmovanje je bilo zame osebni iziv, saj sem prevzel vodstvo orkestra v prejšnji sezoni. Zato je bil rezultat posebno zadoščenje, in to predvsem, ker sta bila med ocenjevalci Claudio Furlan in Corrado Rojac, ki ju zelo cenim in vem, da sta ocenila naš nastop kritično in objektivno. Njuno mnenje mi veliko pomeni.«

ROP

Člani harmonikarskega orkestra Glasbene maticе Synthesis 4

O NAŠEM TRENUTKU

Nedopadljiva vlada in samoupravljanje

ACE MERMOLJA

»Piove, governo ladro!«. Sedanja italijanska vlada ima vse značilnosti, da bo nosilka skupka težav in kletvic. Težko ugaja, meni ne, a je nastala kot edina možna vlada. Premier Letta je spretno vtaknil v ekipo nekaj »novih« in »všečnih« obrazov, ki so danes must. Drugače je vlada se stavljena iz težkih kompromisov.

Predsednik Napolitano je ob svoji ponovni izvolitvi dobro vedel, da ni čas za estetiko, ampak, da je potrebno storiti vse, da Italija dobi neko vlado. »Porcellum« je resnično slab volilni zakon, najslabše pa včasih osvetli resnico. Italijanski državljeni so volili in zakon je dobesedno ponesel njihova hotenja v poslansko zbornico in v senat.

Nekaj manj kot 30 odstotkov volivcev se je opredelilo za levico, za las manjše število za desnico in podobno število volivcev je izbralo Grillovo geslo: »Vsi domov!« Ostale drobtine je pozabala Montijeva sredina. Nove volitve bi ponovile sliko, le vrstni red bi bil verjetno drugačen: zmagal bi Berlusconi. Tako je Napolitano »vsilil« kompromisno vlado, ki ne ugaja. Razocaranim bi pripisal, da je za trdno vlado potrebna trdna vlada, ki ima resnično večino v parlamentu in v državi. Ostalo so lahko le kompromisi, posebno ko so časi težki.

Italija potrebuje polnomočno vlado. Glejmo na stvari z »egoističnega« gledišča in se požvižgamo na principe. Slovenci v Italiji, ki smo aktivni v organizacijah, potrebujemo vlado, ki nam bo rešila urgente primere. Dejansko se je (ne vem, če zradi novega ozračja) zaključila absurdna, tipično birokratska blokada sredstev za Primorski dnevnik in Novi Matajur. Še prej so se sprostila sredstva za delovanje manjšinskih ustanov in organizacij. Sedaj vsi čakajo, da priteče denar v povsem posušene blagajne.

Manjšina je majhna, več sredstev čakajo delavci v dopolnilnih blagajnah, »izbrisani«, ki nimajo ne pokojnine in ne plače, podjetja, ki jim država dolguje milijarde. Določena sredstva je nujno najti za ustvarjanje nekaj delovnih mest, drugače bo država požgalna eno ali dve generaciji in dokončno zanetila požar med mladimi in njihovimi starši, ki jih podpirajo s pokojninami (nedvomno prezgodnjimi, a ne po lastni krividi). Nato mora vladna večina, takšna kot je, spremeniti vsaj volilni zakon, znizati število poslancev in spremeniti vlogo senata. Brez tega čaka Italijane hujši pekel, kot jim ga povzročajo želodčne kislinske, ko berojo o škanalah, o korupciji, o Berlusconijevih procesih in o podobnem. Italija živi z ranjenim družbenim tkivom in zato je nujno, da nekdo nekaj ukrene.

Če se vrnem v kategorijo Slovencev v Italiji, mi ni vseeno, kaj bo z Demokratsko stranko. Sem že zapisał, da v levici nasploh in v DS posebej ne vidim prave sposobnosti, pragmatičnosti in volje, da dozori v neko substanco, ki se spaja in je odporna na zunanje in notranje pritiske. Določena skupina ne dozori z enim kongresom, niti s tremi ne. Obenem ugotavljam, da je bila do danes DS edini resen in obenem vpli-

ven sogovornik, ki smo ga Slovenci imeli v Rimu in v Deželi FJK.

Nekatere druge stranke so nas morda imele celo rajši in bile bolj razumevajoče, vendar je bil njihov vpliv premajhen za doseg mini-malnih življenjskih ciljev. Vsi bralci se ne bodo strinjali z mojo trditvijo, vendar je potrebno, da dokažejo nasprotno. Zato tudi egoistično upam, da se DS na vseh ravneh ne sesuje v vrtincu težko opredeljive blažnosti.

Zaključil sem z Italijo in zato z nekaj stavki preidem v bližnjo Slovenijo. Tudi v Sloveniji je del državljanov nezadovoljnih in jeznih. Gospodarska stiska povzroča velika nelagodja, travme in napet položaj. To je povsem razumljivo. Reakcije na stisko pa so večkrat žolčne in manj preudarne.

Po televiziji in v tisku sem sledil raznim »vseljudskim« protestom, vstajam in podobnemu. Za Slovenijo je bila to novost in obseg protestov ni bil zanemarljiv. V Sloveniji se je, kot druge po Evropi, med jezniimi uveljavila misel o neustreznosti posredne demokracije, ki predstavlja v svoji osnovi stranke in izvoljene predstavnike-politike. Po prepričanju protestnikov pa naj bi se prav izvoljeni predstavniki v parlamentu spremeniли v nekaj čisto drugačnega, kot je bila njihova predvolilna maska. Zato proč z njimi! Posredno demokracijo, naj bi zamenjala neposredna, skrakta, volja ljudstva, glas ulice, red, ki prihaja »od spodaj«. V nasprotju s politiko, naj bi bilo edino jamstvo za poštenost »ljudstvu«. V takšno dvojnost dvomim, a vendar ...

Brate v Sloveniji pa bi pa vendarle opozoril na detail: vse je že zapisano in premišljeno v debelih knjigah, ki jih hrani vsaj NUK. Pred razpadom je v Jugoslaviji, in torej tudi v Sloveniji, veljal samoupravni model socializma. Samoupravljanje je imelo kot osnovni princip direktno demokracijo. Delavci naj bi to tovarnah odločali o proizvodnji lastnega dela, občinski može naj bi v teritorialnih samoupravnih skupnostih odločati o problemih teritorija. Prebivalci na bi bili neposredno vključeni v procesa tega odločanja. Slovenec Edvard Kardelj je bil najpomembnejši teoretik samoupravljanja. V debelih knjigah je vse »stalo po koncu«. Po osamosvojitvi smo Slovenci vse to prepustili prahu in pozabi.

Zagovorniki neposredne demokracije, mene ni med njimi, naj torej poiščojo mrtvo dete samoupravljanja in ugotovijo, če ni še kakša njegova celica živa. Kolikokrat se zgodi, da nekaj odvržemo v smeti in se pozneje kesamo! Kdor žaluje za preteklostjo, kolne sedanost in ponuja nove formule za prihodnost, naj zato obudi spomin, da ne bi ponovno kuhal juhe, ki je včeraj ni želel več jesti.

Z idejo o samoupravljanju in neposredni demokraciji pa, če se z njo načelno strinjam, se ni kaj šaliti, saj ni nikjer zapisano, da so sedanje generacije pametnejše od prejšnjih. Znajo tolči na kompjuter, a ne veliko več. Morda pa gre glas »ulice« ponovno skozi pozabljeni Kardeljevo pero...

SLOVENSKA ŠOLE - Na Tržaškem, Goriškem in dvojezični šoli v Špetru Čez teden dni začetek letosnjega sklopa 25 prireditve Bralne značke

Oktobra lani so učenci osnovne šole na Katinari ob štiridesetletnici prvega podeljevanja Bralnih značk na Tržaškem in obenem prvič na slovenskih šolah v Italiji nasploh prejeli knjigo Rojstni dan Barbare Hanuš, ki so jo dobili tudi tudi vsi prvoročci od Milj do Špetra

KROMA

Projekt Bralne značke že dolgo in polno živi tudi na slovenskih šolah v Italiji. Letni program vzgoje za bralno – literarno pismenost oblikuje seveda vrtci, osnovne in nižje srednje šole same in v njem vzgojitelji in učitelji ter profesorji slovenščine, ki upoštevajo specifiko posameznih vrtcev in šol.

Društvo Bralna značka Slovenije pa kot strokovni sogovornik že med samim šolskim letom nudi dodatne pobude, med katerimi po začetku bralnega šolskega leta sredi septembra gotovo izstopa strokovni posvet za mentorje in katerega so se lani oktobra v Ljubljani udeležili tudi učiteljice ter profesorji nižjih srednjih šol s Tržaškega, na njem pa je s predavanjem »Jezik(i) in izobraževanje – poti do branja« sodelovala tudi Andreja Duhovnik Antoni, pedagoška svetovalka za slovenske šole v Italiji in članica odbora Društva Bralna značka Slovenije.

Slikanica za prvoročca – je projekt, s katerim BZ poklanja darilo – knjigo otrokom, razredom in šolom ob vstopu v šolo in v svet bra-

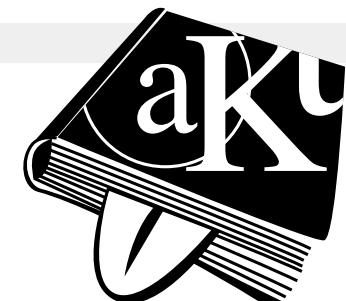
nja. V začetku oktobra 2012 so učenci osnovne šole na Katinari, kjer so decembra 2012 minila štiri desetletja od prvega podeljevanja Bralnih značk na Tržaškem in obenem prvič na slovenskih šolah v Italiji nasploh, ob obisku avtorice Barbare Hanuš prejeli njen knjigo Rojstni dan, ki je bila podarjena tudi vsem ostalim prvoročcem od Milj do Špetra. Zlati bralci, vsi tisti učenci tretjih razredov nižjih srednjih šol, ki so bili prejemniki priznanja BZ vsa svoja šolska leta, pa bodo v dar prejeli knjigo Saše Vegri Naročje kamenčkov, in sicer na zaključnih prireditvah v drugi polovici meseca maja.

Pred iztekom letosnjega šolskega leta se bodo namreč zvrstile sklepne prireditve za vrtce, osnovne in nižje srednje šole od Doline do Špetra. Na teh prireditvah bodo bralci prejeli priznanja, srečali pa se bodo tudi z literarnimi in z likovnimi ustvarjalci. Medtem ko bodo za otroke v vrtcih te dneve oblikovala ravnateljstva in vzgojiteljice, bodo učenci na vseh slovenskih osnovnih in nižjih srednjih šolah v FJK imeli

v gosteh Barbaro Gregorič Gorenc, Andreja Gregorič, Ljubo Jenče, Natašo Konc Lorenzutti, Marko Kravosa, Nejko Omahen, Toneta Partljiča, Andreja Peklar, Matjaža Pikalja, Andreja Rozmana Rozo, Anjo Štefan, Ado Tomasetig, Evelino Umek in Janjo Vidmar, in sicer na 25 srečanjih z izbranimi pesniki in pitatelji ter ilustratorji.

Sklepne prireditve koordinirajo Manca Perko, strokovna sekretarka, in Špela Kikelj, Društvo Bralna značka Slovenije, ter Andreja Duhovnik Antoni, pedagoška svetovalka Zavoda RS za šolstvo, ki se z vsemi sodelujočimi pri tem velikem projektu zavedajo velike pozornosti, ki jo tej pobudi namenjata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS ter Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, saj s svojo podporo omogočata vsakoletno rast projekta Bralna značka v slovenskih vrtcih in šolah v Italiji.

Letošnje sklepne prireditve na Tržaškem, Goriškem in Špetru se bodo začele 22. maja zaključile pa 31. maja.

vah pa Slovenci pišejo, za katere kandidate so se volivci odločili, katere so izbrali ali izvolili; izbira postane preteklost iz časa volilne kampanje.

Izbira je pojem, ki je v SP pojasnjen samo s tremi zgledi: počevati izbiro; zmotiti se pri izbiri; biti, stati pred izbiro. Izbira (izbiranje) je lahko težka, lahka, lahko se pri izbiri tudi zmotimo in se odločimo napačno. Izbira pomeni, tako v italijanščini kot v slovenščini, tudi večjo ali manjšo količino stvari iste vrste, med katerimi potem izbiramo.

Šlenc je v svojem slovarju za besedo izbira zapisal samo scelta, cernita, za odločitev pa decisione, determinazione in scelta. Juridični izraz za ital. libero arbitrio, je v slovenščini svoboda izbire in odločitve.

V daljšem članku o velikih uspehih Tine Maze je poročevalc zapisal, da se je že pred leti trmalno in zavzetno opredelila za svoj poseben recept, za timsko, skušinsko delo.

Njeni letosnji uspehi dokazujojo in potrjujejo, da je imela Tina prav, piše komentator in nadaljuje... »pa čeprav je ob takratnih izbirah imela kar ves svet proti sebi.«

Tako je zapisal pisec, ki odlično obvlada slovenščino, a se kljub

temu ni mogel izogniti našim celo v množini napisanim izbiram, ki so v resnicu odločitev, ki je Ti no pripeljala do izjemnih uspehov.

O izbirah pišemo pri nas povsod. Pojavljajo se na volitvah, sejah in občnih zborih vseh organizacij, čeprav tam ne izbiramo ničesar, ampak sprejmemo odločitev in sklepne, na katerih potem gradimo zastavljene cilje. Celo športnik je izjavil, da je mešana (misli je: mešana ekipa) starejših in mlajših igralcev prava izbira (namesto pravilna odločitev).

Ko pa bi moral naš človek res pisati o izbirah in izbirnih komisijah, se odloči za selekcijo in selekcije. Na izbire se takrat sploh ne spomni, saj so v njegovi mislini predstavljene izbire samo tisto, za kar smo se že odločili in sprejeli. Za pravne izbire, ko je treba izbirati, pa se mu v mislih pojavi samo selekcija in selekcijanje.

Lelja Rehar Sancin

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

VIDEM - Pozitiven obračun festivala Vicino - Lontano

V ospredju razmišljanje o perspektivah Evrope

Festival Vicino-Lontano, ki je posvečen »dialogom o svetu, ki se spreminja,« je minuli konec tedna privabil v Videm številno občinstvo. Spored devete izvedbe, ki se je odvijal na raznih lokacijah mestnega središča, je bil pester in zanimiv in se je sklenil s sobotno podelitvijo nagrade Tiziano Terzani Georgu Sorusu. Izbira tokratnega nagrajenca je še pred začetkom festivala izzvala kritiko, ki jo je izrekel videmski odbornik za kulturo Kristian Franzil. Protest je na večer nagrajevanja pred mestnim gledališčem uprizorila tudi skupina skrajnih desničarjev. Organizatorjem so očitali, da podeljujejo nagrado osebi, ki si je ogromno bogastvo pridobila s špekuliranjem na borzi, kar je imelo za posledico trpljenje ljudi. Resnici na ljubo je Soros tudi filantrop in ustanovitelj Institucije Odprta družba. Sam pravi, da je delovanje na finančnem trgu zanj le sredstvo za izboljšanje razmer v svetu.

V petek zvečer je na festivalu potekalo predavanje z naslovom Evropa kot utopija. Z obravnavo te tematike se v svoji zadnji številki ukvarja revija Limes, v imenu katere je na srečanju sprengovoril Lucio Caracciolo. Evropska unija je po njegovem proizvod evropskih ideologij, ki je nastala z namenom, da bi ne bilo več vojn, in tehnikratske elite, ki je bila prepričana, da ekonomsko povezovanje avtomatično vodi v politično združevanje; Amerika je seveda podpirala združevanje v protisovjetski funkciji. »Utopija ne deluje, ker ekonomija ne proizvaja politike.« Projekt evra je bil geopolitična izbira, saj je Francija zahtevala od Nemčije, da v zameno za njeno združitev opusti marko. Danes so evro uvedli v 17 državah, ki so z monetarnega in ekonomskoga vidika zelo heterogene. Evro je povzročil nastanek nacionalizmov, protekcionizma in recipročno nezaupanje

Vsa srečanja festivala Vicino - Lontano so bila dobro obiskana

med posameznimi državami. Z izbruhom krize se je jasno pokazalo, da na celini ni političnih temeljev, ki bi omogočili ohranitev evra. Po Caracciolovem mnenju ni v EU največja škoda nastala na ekonomskem področju, pač pa na kulturno-mišljenskem z okrepitvijo stereotipnih pogledov na posamezne nacionalne značaje.

Filozof Mario Ceruti je na srečanju še najbolj nazorno predstavljal kompleksnost evropske zgodovine in sedanosti. Evropa ni celina, pač pa polotok evro-azijskega kontinenta, ki je tesno sodeloval in se oplajal v teku stoletij z idejami, religijami in kulturami iz Severne Afrike, Bližnjega vzhoda in druge strani (trgovina) Atlantika; bila je kraj največjih svetovnih konfliktov, demokracije in rasizmov; ima hibridno in ambivalentno istovetnost; danes kot provinca sveta lahko posreduje svetu svoje izkušnje o raznolikosti in zedinjenju, ki jih je preizkusila.

Politologinja Sara Gentile je sprengovorila o populizmih, dokazih krize demokratičnih družb in strahu prebijalstva pred kompleksnostjo globalizacije: s propadom ideologij (prevlado pragmatizma) in političnih kultur populisti od Finske do Mediterana izpostavljajo istovetnost ljudstva in etnos zoper brezobčni svet, v katerem vedrijo in oblačijo finančni špekulant.

Še najbolj zanimiv je na srečanju bil poseg politologa Heriberta Dietra, avtorja eseja Nemčija ni bankomat Evrope. Danes doživlja Nemčija najmanjšo stopnjo brezposelnosti zadnjih 20 let: gre za rezultat intenzivno izvedenih reform, ki bi jih morali sprejeti tudi v drugih državah. Dieter je optimist glede evropske integracije in pravi, da mora ta temeljiti na oceni prednosti in pomankljivosti in ne le slednjih. V Nemčiji narašča ogorčenje, ker se jo krivi za nastalo krizo v Evropi, v resnici so zanj krive skoraj izključno

druge nacije. Evra Nemci niso hoteli. V Nemčiji teče razprava o tem, kdo je dolej največ pridobil z uvedbo evra. Vse države, razen Grčije, so od tega imele več koristi kot stroškov. Italija, denimo, je leta 1995 plačevala za obresti na svojem javnem dolgu 10,7 odstotkov Bdp, danes »le« 4,9 odstotkov: prihranjena razlika znaša 100 milijard evrov; v Nemčiji tega prihranka ni bilo. Merklova je večkrat pomanjkljiva pri komuniciranju svoje politike: razmere predstavlja, kot da bi ne bilo alternativ, v resnicu »te vedno obstajajo.«

Kako naprej? Vsak naj uredi svojo razmere na svojem domu in naj se hkrati okrepi proces evropske integracije, pravi Dieter. V končni razpravi je prišla jasno do izraza ocena, da togost nekaterih zmanjšuje željo po integraciji drugih. Glavni problem Italije je v tem, da so njeni voditelji mislili, da bodo domače težave odpravili z vstopom v Evropo. (Mch)

COMEGLIANS Na ogled del zbirke risb Milka Bambiča

20. maja, ko poteka obletnična smrti tržaškega slikarja Milka Bambiča, bodo občini Comeglians v Karniji izročili del mojstrovih 32 risb iz cikla, ki se navdihiuje v Izpovedih sv. Avguština. Zbirka risb bo v poletnih mesecih na ogled v zgodovinski stavbi Cjasa del Boter v Comegliansu. Sporočilnost teh risb se navezuje na mir in sožitje med narodi, za kar se je Bambič stalno zavzemal. Eno od risb so v rimskem Campidogliu izbrali za simbol srečanja Dialoghi del Mediterraneo.

Umetnica Valentina Verani, ki kot univerzalna dedinja razpolaga z Bambičevim zapuščino, je sklenila podariti drugih 15 rsib muzeju v Cetinjah v Črni gori, od koder je bila italijanska kraljica Helena Savojska, da bi tako v Bambičevem imenu simbolno prispevala k zbljevanju narodov na obeh obalah Jadrana.

Leta 1905 v Trst rojeni Bambič je deloval na več ravneh: kot slikar, risar, ilustrator karikaturist, izdelovalec reklam in lepkov, pa tudi mladinski pisatelj, izumitelj ter pisec politično angažiranih besedil.

OCENA - Marko Kravos, Sol na jezik Pesnik, ki nas uvaja v svet čutnega spoznanja

V jutrišnjem Primorskem dnevniku bomo z daljšim pogovorom obeležili 70-letnico pesnika Marka Kravosa, na tem mestu pa objavljamo kritički zapis o njegovi pred kratkim izdani dvojezični pesniški zbirki.

Sol na jezik/ Sale sulla lingua

Marko Kravos, prevod: Darja Betocchi, Roberto Dedenaro, Marko Kravos, ZTT, Trst, 2013

Na področju kulinarike še vedno veljajo različna mnenja o tem ali je sol začimb ali osnovna sestavina hrane. Dejstvo pa ostaja, da spada sol praktično v vsako jed, je nepogrešljiva za delovanje organizma, vše ne tako davni preteklosti pa je pomenila možnost preživetja, bogastva in moči. Sol je nazadnje pravista dobrina, ki se na jeziku povsem brezkompromisno in neposredno dotakne naših čutil.

Vprašanje, ki iz tega dejstva izhaja in bi bilo v tem kontekstu povsem na mestu se glasi: kakšno povezavo ima sol s poezijo Marka Kravosa, s poezijo kot tako in umetnostjo nasploh. V kolikor izpostavimo estetiko kot skelepní del umetniške stvaritev bi lahko dejali, da neoplatonistične teorije, ki se jih v veliki meri vsaj nekateri oklepajo še dandanes, o estetiki kot nauku o lepem in dobrem enostavno ne držijo več, da umetnost lahko sicer združuje lepoto in dobro, ni pa to nujno potrebno. Vsekakor s tem ne želimo povediti, da poezija Marka Kravosa ni skladna z idejo lepega in dorega, prej nasprotno. S tem želimo le izpostaviti, in pri tem se lahko opremo na definicijo Alexandra Gottlieba Baumgartnerja, ki je kot prvi pojmom estetike označil kot znanost o čutnem spoznanju, da poezijo Marka Kravosa lahko verjetno najustreznejše opisemo prav z omenjeno definicijo. Estetika kot dimenzija umetnosti in čutno spoznanje so od Baumgartnerja neločljivo povezani. Znotraj tako definiranega pojma umetnosti zaseda privilegirano mesto estetika in z njo poezija tudi tržaškega pesnika Marka Kravosa, ki nas svojimi deli uvaja prav v svet čutnega spoznanja. Lahko se stri-

njam, kakor v spremni besedi ugotavlja Juan Octavio Prenz, sicer profesor španske književnosti na tržaški univerzi, da je s pričujočo zbirko Kravos tudi in predvsem »pesnik narave«. Njegovo poezijo lahko označimo tudi kot pogosto erotično, ljubezensko. V njegovih delih se pogosto pojavljajo lirizem, epska dimenzija prepletena s fantastiko, pristni stik med človekom in naravo ter predvsem iskrivi humor, kot tista bistvena komponenta avtorjevega ustvarjanja, ki jo je mogoče, - kot potencialno parafrizo reka »uloviti ptico, tako da ji daš sol na rep« zaslediti in brati več kot le v samem naslovu njegove zadnje zbirke. Ob tem velja še dodati, da je za poezijo Marka Kravosa značilno, da se pogosto izogiba ali pa vsaj skuša izogibati ter v kolikor je to le mogoče, ne držati se praviloma ustaljene pesniške forme. Pri delih Marka Kravosa gre za specifični niz karakteristik, ki njegovi poeziji pridajo pečat prepoznavnosti, hkrati pa v kolikor popolnoma ne omogočajo pa prav gotovo otežujejo opredeljevanje Kravosove poezije kot take. Pesniško zbirko Sol na jezik zaznamuje izrazita širina pesniškega zrenja, jezikovna lahketnost ter igrovost, ki bralca nagovarja neposredno - z melodijo pesniške govorce v vsej svoji čutnosti. Rečemo lahko, da je v njegovih delih mogoče več kot le zaznati nekaj tistega, kar bi vsaj pogojno lahko imenovali mediteranska čutnost in na ta način ne nazadnje tudi pritrjujemo prav Baumgartnovi definiciji estetike znotraj polja umetnosti.

Dvojezično pesniško zbirko Sol na jezik dopolnjujejo jedkanice Avgusta Černigoja iz depoja galerije v Lipici, med drugim tudi črtež Kravosov portret, ki je ob pesnikovi biografski oznaki objavljen sploh prvič.

Robi Šabec

MATEJ BOR Stoletnica pričevanja za novo branje

Založba Mladinska knjiga je ob 100. obletnici rojstva pesnika, pisatelja, dramatika in prevajalca Mateja Bora (1913-1993) v Jubilejni zbirki izdala knjigo Stoletni Bor. Miklavž Komelj, ki je Borovemu literarnemu opusu posvetil temeljito studijo, knjigo razume kot spodbudo, da »na novo« vzamemo v roke dela Mateja Bora. Bor je bil po besedah Mihaela Glavana, ki je za knjigo prispeval dokumentarno biografijo ter izbral slikovno gradivo in Borove eseje, ena osrednjih osebnosti druge polovice 20. stoletja na Slovenskem v kulturnem in deloma v političnem življenju. »Bil je izrazito vitalna, živa in močna osebnost že od otroštva,« je poudaril Glavan in dodal, da je to dobro vidno tudi iz njegove biografije.

To je Glavan zasnoval tako, da je ob Borovih posameznih življenjskih postajah skušal podati bivanjsko okolje, kot se je to manifestiralo skozi Bora samega ter ga predstaviti z dogodki in njegovim ustvarjalnim delom. Borovo življenje je bilo izjemno dinamično, njegova potreba po svobodi pa je razvidna že od mladosti. Bil je v stikih s tedanjim politično garnituro in ti stiki so bili zelo dinamični. Bil je tudi zelo ekstrovertirana oseba, je na predstaviti knjige v razstavni dvorani Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, kjer bo še nekaj dni odprta razstava o Mateju Boru, poudaril Glavan.

Vlogo Bora je izpostavil tudi Komelj, ob tem pa opomnil, da je bil Bor nato pozabljen in da se je v slovenski javnosti pričakovala podoba, ki je bila premešana s številnimi nesporazumi. Komelj meni, da Borova opusa, ki je izjemno samosvoj, še vedno ne poznamo, zato ga je potrebno brati. Tudi sam je med pisanjem študije mnoge stvari odkrival na novo. Bor je bil preprčan, da ima beseda moč, da spreminja svet, zato se je tudi močno zavedal odgovornosti za vse, kar je pisal. »Zanj je značilna na eni strani angažirana udeleženost v slovenskem in svetovnem dogajaju in na drugi strani samota. Švojo poezijo je tako na eni strani doživil kot zelo angažirano in na drugi strani kot zelo samotno,« je dejal Komelj.

Njiga Stoletni Bor vsebuje tudi osebne spomine Borovih otrok Mateja Pavšiča, Ajde Marušič Pavšič, Manje Pavšič in vnukinje Nane Žargi ter pričevanje Borove sokrajanke Justine Doljak. Zaključuje se z Borovo besedo, izborom njegovih temeljnih esejističnih premislekov o lastni in drugi slovenski besedni ustvarjalnosti.

Matej Bor z rojstnim imenom Vladimir Pavšič se je rodil v Grgarju pri Gorici. Gimnazijo je obiskoval v Celju in diplomiral iz slavistike na ljubljanski univerzi. Pred drugo svetovno vojno je bil profesor v Kočevju, pisal je literarno in gledališko kritiko ter esejistiko. Leta 1942 je izdal pesniško zbirko Prevharamo viharje ter se pridružil partizanom. Po vojni je delal na ministrstvu za просветo, od leta 1948 je deloval kot samostojni književnik, najprej v Ljubljani in na Bledu, nato v Radovljici.

Bil je močno angažiran v slovenskih, jugoslovenskih in mednarodnih pisateljskih društvih. Kot vsestranski ustvarjalec je bistveno zaznamoval slovensko besedno umetnost in kulturno politiko. (STA)

TURIN - V noči s ponedeljka na torek

Z molotovkami nad delovišče hitre železnice, minister Alfano napovedal varnostne ukrepe

TORINO - Skupina kakih tridesetih zamaskiranih demonstrantov je v noči s ponedeljka na torek z molotovkami napadla gradbišče hitre železnice v dolini Susa, točneje v kraju Chiomonte. Po ocenah policije je med napadom proti agentom, ki so v opremi specialcev stržili delovišče, priletelo kakih petnajst molotovk. Uporabljen pa je bil tudi nekakšen metalec raket domače izdelave. Več kosov delovne opreme na gradbišču je bilo zažganih, med temi kompresor. Šlo je za enega najmočnejših nočnih napadov doslej.

Včeraj popoldne je v Torino prišel notranji minister Angelino Alfano s sodelavci in po sestanku vrha za varnost napovedal prve ukrepe. Dejal je, da bi lahko napad ogroziel človeške življenja, zato bodo v dolini Susa okreplili prisotnost sil javnega reda. Ne la na napadenem delovišču, temveč na vsej trasi. Tako imenovano »rdeče območje« bo prav tako okrepljeno, da se zagotovi varnost delavcev, obenem pa bodo umestili posebno skupino, ki bo vodila dialog s krajevnim prebivalstvom, je še napovedal notranji minister. Dejal je, da bodo načrtovana dela za hitro železnicu vsekakor izvedena in to pravočasno.

Vrh za varnost se je udeležil tudi minister Maurizio Lupi, za katerega je tako napadanje delovišč povsem nesprejemljivo. Obenem je izrazil potrebo po dialogu s prebivalstvom in protivrednostnih posegih, ki naj bi jih bila deležna dolina Susa zaradi gradnje hitre železnice.

Kar razdeva parlamentarno dogajanje gre zabeležiti neljub dogodek, do katerega je prišlo v poslanski zbornici, ko je predsednik poslanske skupine Ljudstva svobode Renato Brunetta naslovil na predsednico Lauro Boldrini hud verbalen napad. Očital ji je, da v zvezi s kontestacijami na sobotni demonstraciji Ljudstva svobode v Brescii ni solidarizirala s predstavniki desne sredine, ki da so bile deležne žalitev s strani demonstrantov SEL (Stranke, za katero je v parlament kandidirala Boldrinijeva).

Predsednica Boldrinijeva je Brunetti odgovorila mirno in odločno. Zavrnila je njegova natolceanja, rekoč, da je ženskam LS izrazila solidarnost, vsekakor pa je bo pozorna na svojo institucionalno vlogo, ki ji namenuje, da ostane izven političnega meteža.

Na fotografiji levo zažgani kompresor, desno ministra Maurizio Lupi in Angelino Alfano

ANSA

RIM - Napovedi ministra za delo Enrica Giovanninija

Delne spremembe zakona Fornero in poenostavitev postopkov za zaposlovanje

RIM - Minister za delo Enrico Giovannini je v senatni komisiji napovedal revizijo pravil, ki urejajo pokojnine. Sistem naj bi postal bolj fleksibilen in naj bi omogočal predčasen odhod v pokoj v zameno za različne stopnje penalizacij. Poleg tega je Giovannini povedal, da se vlada ukvarja z zakonom bivše ministrice Fornero, ki naj bi bil delno spremenjen, da se v tej fazi pospeši politiko zaposlovanja. Minister je povedal, da so v preučevanju številne najboljše prakse evropskih držav, da bi se tudi za Italijo našla najboljša možna rešitev.

Poleg tega je minister Giovannini napovedal tudi posege za poenostavitev postopkov, ki zadevajo zaposlovanje, pri čemer bi moral biti znatno razbremenjen podjetniški sektor.

Italijansko gospodarstvo se bo sicer letos skrčilo za 1,4 odstotka, je pred dnevi objavil italijanski statistični urad Istat in s tem poslabšal no-

Minister Enrico Giovannini (desno) z Mariom Draghijem (levo)

skrbijo pa jih še ostri posojilni pogoji in vztrajno slabo gospodarsko razpoloženje.

Poleg tega se bo zasebna potrošnja krčila tudi v prihodnje, kar bo posledica upada kupne moči in vse večje brezposelnosti.

Istat ob tem ocenjuje, da se bo Italija na pot rasti vrnila prihodnje leto, ko naj bi se zasebna potrošnja, z njo pa obseg proizvodnje, okreplila. Tedaj naj bi v tretjem največjem gospodarstvu v območju evra zabeležili tudi krepitev investicij. Gospodarska napoved urada za letošnje leto je sicer skladna z vladno napovedjo, medtem ko je Rim pri oceni za prihodnje leto precej bolj optimističen. Italijanska vlada namreč za letos napoveduje 1,3-odstotno krčenje BDP, za prihodnje leto pa 1,3-odstotno rast BDP.

Brezposelnost v Italiji bo po načvih Istaleta letos 11,9-odstotna, leta 2014 pa 12,3-odstotna.

MILAN - Z različnimi vrstami obveznic

Italija se je zadolžila za osem milijard evrov

MILAN - Italija se je z različnimi vrstami obveznic zadolžila za osem milijard evrov in tako izkoristila večjo likvidnost na trgih, pri tem pa je bila obretna mera nižja kot ob zadnjih primerljivih izdajah. Stroški italijanskega zadolževanja so se znižali že prejšnji teden, ko je Enrico Letti po dveh mesecih politične negotovosti uspelo oblikovati vlado. Z včerajšnjo izdajo obveznic, ki zapadejo leta 2016, je Italija zbrala 3,5 milijarde evrov z obrestno mero pri 1,92 odstotku, medtem ko je bila ta ob zadnjih primerljivi izdaji prejšnji mesec 2,29-odstotna, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Obveznice, ki zapadejo leta 2026, so bile izdane z 4,07-odstotno obretno mero, z njimi pa je Italija zbrala 1,5 milijarde evrov. Na zadnji primerljivi izdaji februarja je bila obrestna mera določena pri 4,55 odstotku. Prav tako je Italija včeraj izdala tudi petletne obveznice, z njimi pa zbrala tri milijarde evrov.

Inflacija v aprilu znižana sedmi mesec zapored

RIM - Inflacija se je v Italiji aprila na letni ravni znižala že sedmi mesec zapored, tako da je pristala na najnižji ravni v zadnjih 40 mesecih. Znašala je 1,1 odstotka, potem ko je bila marca pri 1,6 odstotka, je danes objavil italijanski statistični urad Istat. V statističnem uradu so pojasnili, da je upočasnjevanje inflacije v tretjem največjem gospodarstvu v območju evra predvsem posledica padca cen energije. Te so se namreč marca v letni primerjavi znižale za 2,1 odstotka, aprila pa za 0,9 odstotka, poročajo tiste tiskovne agencije.

Nizke stopnje inflacije se navadno povezuje z gospodarstvom v recesiji. Italijanski bruto domači proizvod se denimo krči že od tretjega četrletja 2011.

MILAN - Ermanno Masini

Še tretja žrtev ponorelega napadalca s krampom

MILAN - Včeraj zjutraj je v milanskih bolnišnicah umrl 64-letni upokojenec Ermanno Masini, ki je tako postal tretja žrtev ponorelega Afričana Mada Kabobo (na fotografiji, kot ga je s krampom posnela kamera), ki je v soboto s krampom napadel mimoidoče. Do zadnjega je bil pri njem edini sin, potem ko je pred nedavnim izgubil ženo. V žalosti je še petal, da je morda bolje tako, kod da oče preživi preostanek svojega življenja v polni neglbnosti in nezavesti.

Tako kot ostali dve naključni žrtvi je bil Masini skromen človek. Doma je bil iz pokrajine Modena, v kraju, kjer je bival, pa se je volunteersko bavil z administracijo stanovanj soseske. Med sosedji je bil znan in spoštovan kot marljiv in veden človek, ki je skrbel za veliko podrobnosti, s katerimi se drugi niso ukvarjali. Tako kot je delal skupaj z ženo, dokler ni okrog božiča umrla, se je vsako soboto odpravil v market. Tako tudi pred dnevi, ko se je približal svojemu parkiranemu avtomobilu, kjer ga je ne nadoma smrtno udaril Kabobo.

ZLATO
(999,99 %) za kg
35.415,81 € -101,78

SOD NAFTE
(159 litrov)
102,82 \$ +0,11

EVRO
1,2977 \$ 0,00

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
14. maja 2013

valute	evro (povprečni tečaj)
14.5.	13.5.
ameriški dolar	1,2977 1,2973
japonski jen	131,88 132,01
bolgarski lev	1,9558 1,9558
češka korona	25,887 25,844
danska korona	7,4531 7,4534
britanski funt	0,84815 0,84410
madžarski forint	295,53 293,33
litovski litas	3,4528 3,4528
latvijski lats	0,6993 0,6998
poljski zlot	4,1665 4,1555
romunski lev	4,3315 4,3239
švedska korona	8,6333 8,5702
švicarski frank	1,2416 1,2404
norveška korona	7,5405 7,5330
hrvaška kuna	7,5630 7,5615
ruski rubel	40,6650 40,6380
turška lira	2,3506 2,3450
avstralski dolar	1,3080 1,3003
brazilski real	2,6053 2,6147
kanadski dolar	1,3157 1,3092
kitaški juan	7,9715 7,9742
indijska rupija	71,0690 71,0113
južnoafriški rand	11,9560 11,7993

DEVETAKI - Domačini zahtevajo čimprejšnja obnovitvena dela

Nadvoz se ruši, nesreče prepogoste

Kamnitni nadvoz se ruši in je prepogosto prizorišče nesreč. Da je začetni odsek pokrajinske ceste št. 15, ki od Devetakov vodi skozi Doberdob do Ronk in Tržiča, izredno nevaren opozarjajo domačini in člani združenja Okolje 2000, ki so v zadnjih mesecih dvakrat pisali pokrajinskim upraviteljem. Prvo pismo so poslali 28. februarja in v njem opozorili, da potrebuje kamnitni nadvoz pri Devetakah čim prejšnji obnovitveni poseg, saj obstaja po njihovem mnenju resna nevarnost, da bi se zrušil. Z nadvoza je padlo že več velikih kamnitih blokov, na njem so vidne tudi velike razpoke, saj med kamnitimi bloki enostavno ni več cementa, ki se je z leti povsem okrušil. »Edina ukrepa, ki sta bila do sedaj sprejeta, sta bila namestitev znaka za omejitev hitrosti na 30 kilometrov na uro in postavitev nekaj metrov rdeče-belega traku, kar po našem mnenju nikakor ne zadošča,« so prepričani pri združenju Okolje 2000, zaradi česar zahtevajo dodatne ukrepe za znižanje hitrosti in še zlasti čim prejšnjo obnovo nadvoza.

Svojemu prvemu pismu, ki so ga člani združenja Okolje 2000 v dvojezični obliki poslali pokrajinskim upraviteljem konec februara, je 19. marca sledilo srečanje s predsednikom pokrajine Enricom Gherghetto in vodjo pokrajinskega tehničnega urada Laro Carlet. Na srečanju je bilo člani združenja pojasnjeno, da bodo morali zaradi pakta stabilnosti na preureditev križišča in na obnovo nadvoza še malce počakati. Z odgovorom člani združenja seveda niso zadovoljni, ker so prepričani, da je nadvoz nadvse nevaren, zato pa bi ga morali prenoviti ne glede na določila pakta stabilnosti.

Ker se je konec prejšnjega tedna na začetku nadvoza pripetila še ena prometna nesreča, se člani združenja Okolje 2000 spet oglašajo s svojo zahtevo po prenovi kruščega se nevarnega nadvoza. V prejšnjih tednih so sami odstranili nekaj kamnitih blokov, ki so z nadvoza padli na travnik pod njim, kjer so včasih parkirani avtomobili po-hodnikov, ki se povzpnejo na Brezovec, in avtobusi madžarskih obiskovalcev, ki se od tod odpravijo na obisk kapeli pri Vižintinih. »Smo ali nismo tudi mi vključeni v projekt Kras 2014+? Veljajo določila pakta stabilnosti tudi za primere, v katerih je varnost ogrožena?« se v imenu združenja Okolje 2000 sprašuje Alberto Ballarini.

Da je treba kamnitni nadvoz utrditi in čim prej preurediti sosednje križišče med pokrajinsko cesto št. 15 in državno cesto št. 55, je prepričan tudi pokrajinski svetnik Svo-bode, ekologije, levice (SEL) Mario La-vrenčič, ki je v ta namen v začetku leta vlo-

žil svetniško vprašanje. Januarja mu je bilo zagotovljeno, da naj bi se prenova križišča pričela pred koncem leta, potem pa je zaradi pakta stabilnosti postalo jasno, da se letos dela po vsej verjetnosti ne bodo začela. Zaradi tega se bo Lavrenčič v kratkem odpravil v pokrajinski tehnični urad, da preveri, kako je s prenovitvenim posegom in kdaj bi se lahko začel. Lavrenčič tudi opozarja, da ima pokrajina na voljo denar edino za preureditev križišča, za obnovo kamnitega zidu pa ga mora še dobiti, zara-di česar bi bilo treba, da bi se v tem smislu čim prej resno angažirala. (dr)

Sredi minulega tedna je Renault clio zapeljal z nadvoza v jarek (levo), zid se kruši (desno), kamenje pada na travnik, kjer parkirajo madžarski avtobusi s turisti (spodaj)

FOTO A.B.

DOBERDOB - Izredno srečanje **Mladost kliče vaščane na pomoč**

Za prihodnjo sezono več slovensko govorečih igralcev

Športno združenje Mladost sklicuje izredno srečanje s člani, igralci, odborniki, domačini in ljubitelji nogometa o bodočem delovanju društva, ki bo v sredo, 22. maja, ob 20. uri na sedežu društva Jezero v Doberdobu. V zadnjih tednih se je Mladosti približalo več slovensko govorečih nogometnišev iz Doberdoba in sosednjih krajev, ki bi radi v prihodnji sezoni zaigrali z doberdobsko ekipo. Zanimanje za pristop v društveni odbor je pokazalo tudi več domačinov, tako da v društvu razmišljajo, kako postaviti celotno delovanje na kako-vostnejšo raven. O tem bo govora v sredo, 22. maja, na srečanju pa pričakujejo vse domačine, ki jim je pri srcu vaško nogometno društvo in ki so mu pripravljeni prisločiti na pomoč. Pri vodstvu društva načrtujejo tudi nekaj prenovitvenih del ob igrišču, zato pa bo pomembna pomoč prav vsakega domačina in ljubitelja nogometa.

Podporni oskrbniki

V večnamenskem občinskem središču v Ulici Baiamonti v Gorici bo združenje AsSostegno odprlo urad, v katerem bodo nudili informacije o podpornih oskrbnikih in njihovem delu. V uradu bodo nudili pravno in tehnično pomoč podpornim oskrbnikom, hkrati pa bodo pomagali tudi ljudem, ki potrebujejo oskrbnika ali bi sami radi postali oskrbniki. V prihodnjih mesecih bodo prirejali tudi izobraževalne tečaje, ki so potrebni za vpis v občinski seznam oskrbnikov. Lik podpornega oskrbnika so ustavili z zakonom št. 6 iz leta 2004, njegov namen pa je stalno ali začasno pomagati osebam, ki so delno ali popolnoma nesposobne opravljati vsakodnevna opravila. Za urad bo kot rečeno skrbelo združenje AsSostegno, ki ima svoj sedež v Trstu, zdaj pa se mu je pridružilo tudi devet članov iz Gorice. Med njimi so predstavniki raznih združenj, ki se ukvarjajo s starostniki, umskimi bolniki in prizadetimi osebami.

Wojtyli posvečajo ploščo

V Gorici bodo danes ob 18.30 odkrili ploščo, posvečeno Janezu Pavlu II. ob 21-letnici njegovega obiska v Gorici. Slovesnosti, ki jo prireja goriška nadškofija v sodelovanju z občinsko upravo, se bo udeležil msgr. Piero Marini, ki je sv. očeta spremjal med obiskom v Gorici, bil je vodja liturgičnih slovesnosti v Vatikanu v času njegovega pa-peževanja, nekaj časa je prebil tudi ob Benediktu XVI., od leta 2007 pa je predsednik papeškega odbora za evharistične kongrese. Ploščo so pritrtili na zid palače prefekture, ki gleda na Ulico Roma, kjer je 2. maja 1992 Janez Pavel II. izstopil iz avtomobila in zagledal mnogo vernikov na Travniku. Ob 20.45 bo msgr. Marini v deželnem avditoriju predaval o Karolu Wojtyli kot človeku tu-di v zasebnih trenutkih in o njegovi globoki veri.

SOVODNJE - Uprava se sestaja z oškodovanci

Z zemeljskimi nasipi proti poplavljjanju Vipave

Na sovodenjskem županstvu so se v ponedeljek pod večer nadaljevali pogovori med upravo, v osebi županje Alenke Florenin in odgovornega za tehnični urad, v zvezi z zavarovanjem z zemeljskimi deli pred morebitnimi oziroma predvidenimi poplavami. Tako kažejo izkušnje zadnjih let.

Z zainteresiranimi občani v Gabrijah so informativni pogovor opravili že pred kakšnim tednom, sedaj so bili na vrsti Rupenci. Za slednje bo postopek nekoliko daljši, ker bo potrebno počakati na ustreznata dejelna pooblastila in na usklajevanje z Mirnom, toda tehnički zemljemerji bi radi že odšli na teren. Zato potrebujejo privoljenje in tudi prisotnost občanov med meritvami. K temu sta oba upravitelja spodbujala poleg tega, da je tekel pogovor o podrobnejših stiskah in težavah posameznih domačij in posestev zradi trajne nevarnosti prelitja in zalitja reke Vipave.

Sedanji zapleti so nastali na eni strani zaradi vse očitnejših podnebnih razmer, kar se Rupe tiče pa tudi zaradi neuskajenosti med sosednjima območjema, na katerih so se prebivalci lahko vedli različno glede na to pač, ali so se držali italijanskih oziroma jugoslovanskih in nato slovenskih pravilnikov.

Dogovor med upravo in občani sedaj predvideva, da bodo izvedenci izdelali podrobni projekt poselov, v glavnem gre za nasipe, ki jih bodo naknadno skupaj pregledali in izbrali najsmotrnejše rešitev. Vsekakor gre za zemeljske nasipe, ki bodo utrjeni v notranjosti, ne pa za kakšne železobetonske nizke gradnje. Odprto ostaja tudi vprašanje hidrografske opredelitev območij. Opredelitev v najvišji razred samejno pomeni, da ne bo mogoče odtlej na stavbah spremenjati prav ničesar, zemljišča, ki jih bodo opredelili z najvišjo stopnjo, pa bodo postala nezazidljiva. Glede razlastitev za namestitev novih obrambnih objektov pa si na Občini obetajo, da bo šlo za dogovorne oblike postopkov. V tem primeru bo tudi odškodnina nekoliko višja. (ar)

Poplavljena hiša v Rupi oktobra leta 2012 FOTO D.R.

PALKIŠČE - Alternativa je združitev z zadrugo Maja

Zato da bi ohranili zadrugo, bodo oživili društveno delovanje

V čim krajšem času bodo obnovili delovanje društva Kras Dol-Poljane, da bi nato prevzeli v upravljanje dom na Palkišču, za kar njegova lastnica - zadruga Kras - ne more poskrbeti, ker nima svojih prihodkov in gospodarskega delovanja nasploh. Če društvo Kras samo ne bo uspelo upravljati doma, že načrtujejo združitev zadruge Kras z zadrugo Maja iz Gorice.

Tako so se dogovorili na srečanju, ki sta ga zadruga in društvo Kras organizirala v ponedeljek na Palkišču in nanj povabila krajane. Udeležilo se ga je več domačinov, ki so se večinoma strinjali s predlogom, naj se čim prej obnovi

društveno delovanje. V zadnjih dveh letih so namreč dokončno uredili dom na Palkišču, tako da je sedaj v skladu z varnostnimi predpisi tudi njegovo prvo nadstropje, v katerem lahko zaradi tega steečejo najrazličnejše dejavnosti. Doslej so imeli na Palkišču na voljo le spodnje prostore doma, zdaj so domačini prepričani, da imajo s celotnim poslopjem na razpolago možnost nuditi širšo paleto pobud. Zaradi tega so se dogovorili, da čim prej izpeljejo volilni občni zbor, s katerim izbrati novo društveno vodstvo. Do tega naj bi prišlo še pred koncem meseca, saj so med ponedeljkovim srečanjem že prišli na dan

tudi predlogi za vrsto poletnih pobud. V prihodnjih mesecih bi namreč radi priredili poletne delavnice za otroke, večer z glasbo za mladino, za svetovalsko kresovanje razmišljajo o ponovitvi lanskega dvodnevnega šotorjenja. Pred odprtjem doma bi radi tudi namestili tablo v spomin na Pavlino Komel, ki je Doljanom in Poljancem zapustila svoje premoženje, da bi jim na ta način pomagala pri nadaljnjem razvoju kulturnih dejavnosti v domačem kraju.

Med ponedeljkovim javnim srečanjem niso spregovorili le o načrtih za prihodnost, ampak tudi o težavah, ki jih morajo rešiti. Zadruga Kras je zaključila

Ponedeljkovo srečanje na Palkišču

BUMBACA

zadnji dve bilanci z izgubo, ker ni videla gospodarskih dejavnosti, da bi si zagotovila prihodke; če bi tudi letošnje poslovno leto zadruga zaključila z izgubo, bi po zadružnem pravu šla v likvidacijo. Doljani in Poljanci hočejo seveda to preprečiti. Z obuditvijo društvenega de-

lovanja bodo poskusili zbrati potrebna sredstva, drugače bo prišlo do združitve med zadrugo Kras in goriško zadrugo Maja, kar bi vsekakor še naprej zagotovljalo, da bodo imeli domačini svoj dom na razpolago za kulturne dejavnosti in priredite.

STAROGORA - Smrad, onesnaženje in neustrezno odložen azbest

Odlagališče na udaru

Mednarodno društvo za zaščito okolja in narave Alpe Adria Green (AAG) je v ponedeljek na ministrstvo za kmetijstvo in okolje - Agencijo Republike Slovenije za okolje podala zahtevo za vključitev v postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, »ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega«. Onesnaževanje se nanaša na obratovanje naprave skladischa nenevarnih odpadkov Stara Gora, namestila bi jo rada novogoriška Komunala. »V postopku bomo zastopali prebivalce in interese članov AAG in njihovih družinskih članov živečih na tem področju. Iz pridobljene dokumentacije o tem projektu je razvidno, da ima nedopustne in prevelike vplive na okolje, zdravje ljudi in premožnje prebivalcev v njegovi okolici,« so prepričani člani AAG.

»Odlagališče negativno vpliva na zdravje živali, ki se prihaja na hranit na njega in s tem tudi na zdravje ljudi, saj le te prihajajo v neposredni stik z okoliškimi prebivalci. Ogoržene so tako živali kakor tudi rastline na področju, do koder sega negativen vpliv depozije,« so prepričani pri AAG in opozarjajo na vrsto nepravilnosti, ki so jih opazili na odlagališču odpadkov v Stari Gori: »Čeprav bi morali upravljavci odlagališča zagotoviti varno odlaganje azbesta, je azbestno polje neurejeno, obstaja fotografska dokumentacija ekološke patrulje AAG, da se azbest odlaga v nasprotju z zakonom in predpisi. Azbestni material ni primerno pokrit in zavit, čezen pa vozijo tudi kamioni, tako da se drobi in azbestna vlakna potujejo po zraku celo do Nove Gorice in bližnjih naselij več kilometrov stran in naokrog.« Njihova ekopatrolja je že večkrat fotografirala stanje na terenu; marca je nazadnje ugotovila, da so azbestni odpadki neustreznodloženi, o čemer je obvestila okoljsko inšpekcijsko. Okoljevarstvenike skrbijo tudi strupeni deponijski plini, ki ne gredo skozi baklo v ozračje, saj povzročajo pekoče grlo in oči, slabosti, astmo, bronhitis, pljučnico in rakava obolenja. »Pri sanaciji v letu 2012, o kateri naši člani in vaščani protizakonito niso bili obveščeni, se ni dalo niti dihati in je neznosno smrdelo. Dve tretjini deponijskega plina sestavlja metan, ki je toplogredni plin in segreje ozračje petindvajsetkrat bolj kot ogljikov dioksid, ki ga je v deponijskem plinu eno tretjino. Vplivu odlagališča na zdravje ljudi je velik, saj je za to območje značilen velik delež rakavih bolezni, ki so lahko posledica razkroja organskih snovi in emisij ter emisij deponijskega plina.« Tudi v izcednih vodah so bioško težko razgradljive snovi in dušikove spojine, ki trajajo še od 100 do 200 let. Z njimi škropijo odlagalno polje. Iz čistilnih naprav priteče močno smrdljiva in onesnažena voda naprej v potok ter v hudournik Lijak, ki ob neurjih in nalivih poplavlja sosednje vrtote, nasade in dvorišča,« ugotavljajo pri AAG, kjer opozarjajo še na smrad zaradi dviga deponije na višje predele, prenašalce bolezni - podgane in miši, ki prihajajo iz deponije in galebe, katerih iztrebke je moč najti vseposvod, tudi med hišami, na vrtovih... ter na hrup. Zaradi našteteve so nepremične v bližini deponije manj vredne, so zapisali v utemeljitvi zahteve za vključitev v postopek izdaje okoljevarstvenega dovoljenja.

Kako lahko zahteve AAG vplivajo na nadaljnje pridobivanje okoljevarstvenega dovoljenja oz. na obratovanje odlagališča v Stari Gori, odgovarja direktor novogoriške Komunale Andrej Miška: »To bo seveda imelo določen vpliv na izdajo dovoljenja, ker bo pač treba o tej zadevi odločati. ARSO ima izdelane postopke oz. so postopki predpisani, kako se mora v takih primerih postopati. Mislim, da se jih bo upravni organ držal kot doslej. Kar se pa tiče vsebine, bomo na vsebinsko teh navedb pripravili strokovno mnenje in ga posredovali na ARSO.« Komunala sicer že več kot mesec dni skladišči odpadke in jih ne odlaga, saj čakajo na omenjeno okoljevarstveno dovoljenje. Miška pričakuje, da bo ta zadeva postopek še nekoliko zavlekla, a meni, da izdaje okoljevarstvenega dovoljenja ne bo zadržala. »Prepričan sem, da izpolnjujemo vse okoljske standarde,« je včeraj zatrdil. (km)

LOČNIK

Pralni stroj namesto avta

Pred dvema letoma so našli in nato odstranili zjavljeni pločevino starega avtomobila, zdaj so na istem mestu odkrili dva avtomobilska sedeža in odrabljeni pralni stroj. Okoljevarstveniki iz goriške sekcije zvezze Legambiente opozarjajo, da se pravo divje odlagališče nahaja pod državno cesto 55 - BIS pri Ločniku,

kamor vodi več makadamskih cest. Po njih se objestneži zapeljejo na soški breg in sredi grmičevja odvržejo najrazličnejše odpadke. Pred dvema letoma so naravorvarstveniki opozorili na zjavljeni avtomobil, ki so ga nato odpeljali, sedaj pa bo treba poskrbeti še za avtomobilska sedeža in pralni stroj. Divjih odlagališč ne gre zanemarjati, saj predstavljajo grožnjo okolju in ljudem, v kolikor odvrženi odpadki pogosto vsebujejo nevarne snovi.

GORICA - V Ulici Monache

Dim uhajal iz peči

Takošen prihod gasilcev preprečil, da bi se ogenj razširil na pohištvo

Gasilci in služba 118 v Ulici Monache

Iz peči na drva je začel močno uhajati dim, k sreči pa so gasilci prihiteli v stanovanje v Ulici Monache v Gorici, preden bi se požar razšril na pohištvo in hišno opremo. Brez večjih težav so gasili ogenj v peči, nato so na stežaj odprli okna in prezracili stanovanje. K sreči se ni nihče poškodoval, s takojšnjim posegom so gasilci preprečili tudi gmotno škodo v stanovanju na tretjem nadstropju palače v Ulici Monache, v katerem živi družina albanskih priseljencev. Zakaj je iz peči tako močno zakadilo, ni povsem jasno. Mogoče so dimni plini med svojo potjo proti dimniku naleteli na kako oviro, kar bo treba preveriti s pomočjo dimnikarja. Poleg gasilcev so v Ulici Monache prišli tudi reševalci iz službe 118, vendar nihče od stanovalcev ni potreboval njihove pomoći.

ŠTANDREŽ

Miko prekil milijon sedežev

V protitoku glede na splošno sliko

Sredи splošne gospodarske krize bolje shajajo podjetja, ki nastopajo na globalnem tržišču. Med njimi je tudi družba Miko, ki v svoji tovarni v industrijski coni med Štandrežem in Sovodnjami proizvaja ekološko mikrofibro. Pod blagovno znamko Dinamica jo uporabljajo pri proizvodnji avtomobilskih sedežev. Glede na splošno gospodarsko sliko, ki beleži visoko umrljivost podjetij, so poslovni uspehi družbe Miko zgodba v protitoku.

»Pogled je treba usmeriti izven Italije. Biti prisoten le na državnem tržišču je namreč izredno omejujoče,« pravi predsednik družbe Miko, Lorenzo Terraneo, in opozarja, da so pred leti ravno zaradi tega svoje poslovne partnerje začeli iskatki v tujini. »Sprva smo se odrekli prodaji velikih količin blaga in smo začeli stremeti po čim večji kakovosti,« pojasnjuje Terraneo, po katerem si je podjetje Miko že zagotovilo naročila in rast vse do leta 2015.

Po njegovem navajanju so lani za 80 odstotkov povečali obseg prodaje, ki je presegel 20 milijonov evrov, medtem ko je leta 2011 dosegel 11 milijonov evrov. Letošnje leto se je ravno tako začelo v znamenju dobrih poslovnih dosegov, saj so v prvem trimesečju beležili 100-odstotno rast glede na enako obdobje lanskega leta. »Predvidevamo, da bo letosnji obseg prodaje presegel 30 milijonov evrov,« poudarja Terraneo. Iz podatkov, s katerimi je postregel, dalje izhaja, da so lani prodali 700.000 kvadratnih metrov blaga Dinamica, s katerimi so nato v raznih tovarnah, razpršenih po vsem svetu, obdalni en milijon avtomobilskih sedežev. Terraneo je posebno zadovoljen, da so proizvodnjo v tovarni v Ulici Ressel poveli brez novih naložb in izključno z izboljšanjem proizvodnega procesa, kar jim ni prineslo dodatnih stroškov.

Pri podjetju Miku so pozorni tudi na okolje, zato izkoriščajo alternativne vire energije. Na streho hale v štandreški industrijski coni so namestili fotovoltaicne panele, s katerimi so lani proizvedli en milijon kilovatov električne energije; s tem so preprečili izpust 405 ton plina CO₂ v ozračje. Zaradi naložb v inovacije je podjetje Miko pred kratkim prejelo certifikat EPD, ki je najvišji dosežek za tovarne, ki proizvajajo dele za avtomobilsko industrijo.

Lorenzo Terraneo

GORICA - Izid romana bo jutri pospremil dogodek v Hiši filma

Šarm in glamur bosta Nori Gregor odprla vrata Pokrajinskih muzejev

Pokrajinski muzeji iz Gorice načrtujejo muzejsko sobo, posvečeno goriški igralki Nori Gregor, v okviru Muzeja mode in uporabnih umetnosti v grajskem naselju. Osrednja muzejska ustanova s sredstvi iz projekta Interreg pripravlja namreč preureditve grajske zbirke, ki bo po novem še privlačnejša. Nora Gregor sodi vanjo zaradi šarma, ki so ji ga sodobni priznavali, zaradi filmov, v katerih sta jo oblačila Coco Chanel ali najbolj znani hollywoodski kostumograf Adrian, zaradi glamurja, saj je bila vendar zvezda. »Še danes je Nora Gregor najslavnejša Goričanka, čeprav jo je Gorica izločila iz spomina, ker je bila Avstrijka, in jo nato pol stoletja pozabila,« smo včeraj slišali na sedežu Kinoateljeja, kjer tečejo priprave na jutrišnji avdovizualni dogodek, s katerim bodo v Hiši filma na Travniku pospremili izid romana Hanse Kitzmüllerja »L'altra regola del gioco«.

Kinoatelje, ki je pred štirinajstimi leti potegnil Nore Gregor iz pozabe, je danes katalizator pobud, ki jih je igralka navdihnila. Načrt Pokrajinskih muzejev je včeraj potrdil kustos Saša Quinzi, medtem ko je Franco Spanò iz združenja likovnih umetnikov Prologo napovedal, da je dvajset včlanjenih ustvarjalcev posvetilo Nore Gregor grafiko. Njihova dela bodo na prodaj na festivalu ēStoria, z izkuščkom pa bodo financirali novembarsko razstavo, ki jo bo ravno tako navdihnila Nore in bo na ogled v Pokrajinskih muzejih. Računajo tudi, da bodo razstavo sešli v Ljubljano in Avstrijo v okviru mednarodnih izmenjav, ki jih je projekt o Nore Gre-

Casopis iz Čila o prihodu Nore Gregor

gor spodbudil. Na pobudo Prologa bo goriški igralki odmerjeni tudi prostor v festivalskem programu, in sicer v nedeljo, 26. maja, ob 12. uri. Poudarek zaslubi še včerašnjega napovedi, da je v projektu, ki računa na pridobitev evropskih sredstev, tudi retrospektiva, ki naj bi bila po številu prikazanih filmov primerljiva z dunajsko retrospektivo iz pred petih let.

Krstna predstavitev Kitzmüllerjevega romana bo jutri ob 20.30.

Dogodek na Dvoru Darka Bratina v Hiši filma - v primeru slabega vremena v bližini mediateki - bo režirala Neda R. Bric. Odlomek iz Kitzmüllerjeve knjige, ki so jih za to priložnost posneli, bodo brale Lučka Počkaj (v italijanščini), Helena Peršuh (v nemščini) in Marjeta Slamič (v slovenščini), avtor glasbe bo Peter Harl; partnerji dogodka so Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane, Slovensko narodno gledališče Nova Gorica in goriški Prologo. Prireditev bo odprta javnosti, glavno besedo bo seveda imel avtor romana, posebno vlogo pa bo odigrala tudi režiserka Neda R. Bric, ki ji Nore Gregor ponuja navdih za dramsko delo. Uprizorjeno bo predvidoma jeseni prihodnjega leta, nosilna steba mednarodne koprodukcije - pristopila naj bi še teatra iz Avstrije in Italije - pa bosta Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane in Slovensko narodno gledališče Nova Gorica. Neda R. Bric se je v svoji Primorski triologiji (»Trieste-Alessandria Embarked - Štorka od lešandrink«, »Eda - Zgodba bratov Rusjan«, »Kdor sam do večera potuje skoz svet«) že ukvarjal s preteklostjo naših krajev, vendar iz prepričanja, da nam pogled v zgodovino lahko pomaga razumeti in oblikovati sedanost. Skozi Nore Gregor namerava prikazati človeški rod, ki nevarno poplesuje na robu vulkanskega žrela, nasičenega z nacionalističnimi strastmi. Motiv spominja na film Jeana Renoira »La Régle du jeu« (Pravilo igre), za katerega je Nore Gragor odigrala glavno vlogo.

NOVA GORICA - Od jutri do sobote

»Pristno v mestu« s tipičnimi izdelki

Udeleženci
včerajšnje
predstavitev
projekta Solum
v novogoriški
mestni hiši

FOTO K.M.

»Na italijanski strani imajo tipični izdelki in vino že svoje mesto in temu ustrezno že tradicionalno organizirajo dogodek na to temo. Pri nas pa tipični izdelki in pridelki še pridobivajo na velenju,« pravi Tea Podobnik, vodja projekta Solum na novogoriški mestni občini, kjer se nadajo, da se bo prav s pomočjo tega projekta povečala prepoznavnost celotnega območja. Da je v enogastronomskem turizmu prihodnost čezmejnega območja, se strinja tudi Mara Černic, podpredsednica goriške pokrajine. V okviru čezmejnega projekta Solum bo med jutrišnjim dnem in soboto, 18. maja, v Novi Gorici potekala prireditev Pristno v mestu. Na stojnicah, ki bodo postavljene na ploščadi med mestno hišo in restavracijo Vrtnica - v primeru dežja se bo dogajanje preselilo pod arkade mestne hiše - se bodo predstavili ponudniki tipičnih pridelkov, izdelkov in vina.« V četrtek in petek pričakujemo 40 ponudnikov medu, sirarjev, zeliščarjev... z obe strani meje, v soboto pa 30 vinarjev in 10

ponudnikov suhomesnatih in mlečnih izdelkov,« pojasnjuje Podobnikova. V slopu projekta bo do konca septembra postavljena tudi dvojezična spletna stran, na kateri se bodo predstavljali pridelovalci in predelovalci tipičnih izdelkov z obe strani meje, doslej se jih je skupno javilo 350.

»Naš cilj je predvsem ta, da povežemo turistične akterje na čezmejnem območju in ponudbo približamo mestu. Nova Gorica meji na pet vinskih okolišev, ki poleg vina ponujajo tudi druge tipične pridelke in izdelke. Dejstvo pa je, da mesto, za razliko od bližnje okolice, ne gosti dogodkov na to temo. V izrazito konkurenčnem okolju si mora torej ustvariti prepoznavnost lokacije s privlačno vsebino, ki naj bo drugačna od obstoječih dogodkov v regiji,« je prepričana Podobnikova. Pristno v mestu je prvi od osmih dogodkov, ki jih novogoriška mestna občina organizira v sklopu projekta Solum. Pri njem sodeluje osem partnerjev, štirje iz slovenske in štirje iz italijanske strani. (km)

ŠTMAVER - Umrl je France Bizaj

Bil je obrtnik in odličen baritonist

FRANCE BIZAJ

V Štmavru in okoliških vaseh je žalostno odjeknila vest, da je v goriški splošni bolnišnici umrl France Bizaj, vsestransko angažiran kulturni delavec. Skupaj z drugimi mladimi Štmavci je pod vodstvom Jelja Devetaka že sredi petdesetih let prejšnjega stoletja položil temelje moškemu pevskemu zboru, ki deluje še danes. Sam France je veljal za odličnega baritonista in je pri zboru Štmaver pel še do pred nekaj leti. Dolgo let, tudi po opustitvi petja, pa so ga domačini skoraj vsak dan videvali na sedežu društva Sabotin v prostorih nekdanje osnovne šole, kjer je rad prisločil na pomoč pri najrazličnejših opravilih. Bil je namreč odličen obrtnik, ki se je najbolj spoznal na kovaško stroko, pa tudi mizarska in zidarska dela mu niso bila tuja.

Pokojnik ni bil po rodu iz Štmavra. Rodil se je 9. aprila 1928 v bližnjem Podsabotinu v številni družini petih bratov in ene sestre. V mladih letih se je izučil za kovača. Kot je sam rad povedoval, je vojne grozote okusil 20. septembra 1943, ko so Nemci z letali in minometi napadli in razrušili Podsabotin ter pri tem ubili enajst domačinov. Uspelo mu je se pravočasno skriti v eno izmed kavern iz prve svetovne vojne. Kmalu zatem se je vključil v partizanske vrste in se boril v Brdih in Benečiji. Po vojni in po razmejitvi je s sestro in enim bratom ostal na italijanski strani, ostali bratje pa v Jugoslaviji. Brat in sestra sta imela italijansko državljanstvo, on pa ne, tako da je imel kar nekaj let velike težave, tudi pri iskanju zaposlitve. Z bratom sta v starci baraki odprla kovaško delavnico, v kateri sta kovala konje in volove, ki jih je takrat po vseh bilo ze-

GRADEŽ - »Šolsko« tekmovanje

Mlada tržiška kuharja tik pod državnim vrhom

Letoviščarsko mesto kandidira za permanentni sedež tekmovanja

Italijanski gostinski sektor ima zagotovljeno rožnato prihodnost. V to so prepričani prireditelji dvodnevnega tekmovanja mladih kuharjev, ki je potekalo v Gradežu in na katerem sta se tik za zmagovalci uvrstila mlada kuharja iz Tržiča. Udeležili so se ga dijakih gostinskih in hotelirskeh zavodov iz cele Italije, ki so se v Gradežu prijavili, potem ko so zmagali kvalifikacijske tekme na deželnih ravni. Na gradeškem tekmovanju so se mladi kuharji in kuharice preziskali v pripravi testenin, ki veljajo za najbolj prepoznavno italijansko jed. Po dveh tekmovalnih dneh je žirija z najvišjo oceno nagradila tri ekipe, tako da so si prvo mesto z enakim številom točk delili mladi kuharški mojstri iz krajev Alassio in Liguri.

Arzachena na Sardiniji in Vieste v Apuliji. Za las se med najboljše nista uvrstila džaka tržiškega zavoda IAL, kar vsekakor dokazuje, da bo tudi na naših krajih v prihodnjih letih več dobrih kuharjev.

Nadia Sandre in Cecilia Picasia iz Alassia sta pripravili dvoobarvne rezance z raki in artičkami iz Albenga, Sara Siffi in Katia Cau iz Arzachene sta žirijo navdušili s sardinskimi »lorighittasi«, medtem ko sta si Paolo Ludicibus in Sara Corso iz apuljskega mesteca Vieste pohvalo žirantov prislužila z »orecchiettami« z okusi iz Gargana. V Gradežu upajo, da jih bo organizator - združenje Amira (Associazione italiana maître di ristoranti e alberghi) - izbral za permanentni sedež tekmovanja.

DOBROVO - Zlati odličji za vini

Sauvignon iz briške kleti se odlično prilega značilni britanski jedi fish & chips

Rebula in sauvignon Quercus 2012 iz kleti Goriška Brda sta dobavitnika zlate medalje na enem izmed najpomembnejših vinskih tekmovanj v Veliki Britaniji - Sommelier Wine Awards. »Na njem tekmujejo izključno vina, ki imajo potencial, da počečajo svojo prisotnost v hotelih, gostilnah, barihi in restavracijah. V ocenjevalni komisiji sodelujejo najvidnejši britanski hotelirji, gostinci in sommelieri. To je obenem prva referenčna točka za trgovske kupce vin v Veliki Britaniji,« pravijo na Dobrovem.

Ocenjevalec Viajante Christophe Richelet je ob okušanju Quercus rebule 2012 opozoril na »hruškov kompot in sveže grozdje ter travnate note na okusu«, Zuma Laura Blanchett pa je dejala, da je vi-

no »dobro uravnoteženo s prijetno zanimivimi začimbami, ki se zaključujejo z noto, ki spominja na Tamarillo«. Za Quercus sauvignon 2012 pa je vodja ocenjevalne ekipe Angela Reddin dejala, da gre za res razburljivo vino: »Kompleksno je, z lepo kislino in mineralnim zaključkom. Čudovita aroma, ki spominja na frezijo in akacijo poleg črnega ribeza, z rahlim pridihom ingverja. Na okusu je zaznati še hruške in jabolčni miški v kombinaciji z limonino in limeto, v ustih je vino suho, z limonastim zaključkom.« »Sveže, živahno in cvetlično, mnogo se dogaja v tem vinu,« je pristavil ocenjevalec Roger Jones iz lokalne The Harrow at Little Bedwyn, ki bi ga ponudil k značilni britanski jedi fish & chips. (km)

Glasbeni kampus v Gorici

V centru za glasbeno vzgojo Emil Komel in Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici do petka poteka glasbeni kampus v okviru projekta Echos - Čezmejni odmeti, ki se ga udeležuje štirinajst mladih italijanskih in slovenskih glasbenikov. Delavnico vodi Tomaž Lorenz z Akademije za glasbo v Ljubljani in Roberto Turrin s konservatorija Tartini v Trstu. Namen kampa je pripraviti glasbenike za koncerte festivala Echos, ki se bo odvijal v poletnem času na italijansko-slovenskem čezmejnem območju. (km)

Pri Štradalni srni pod avto

Na državni cesti št. 55 med križiščema z nekdanjim mirenskim mejnim prehodom in Štradalno je v ponedeljek pod večer avtomobilist povozil srno, ki je naenkrat skočila na vozišče. Na kraj so prišli policisti in gasilci, da bi očistili cestišče, za poginulo srno so nato poskrbeli lovski čuvaji.

Skupina 75 v Novi Gorici

Danes ob 18. uri bo v Rotundi SNG v Novi Gorici odprtje razstave z naslovom »Po starem«. Simon Zamar in Marko Vogrč iz goriškega fotokluba Skupina 75 bosta ponudila na ogled posnetke, izdelane po starih postopkih. Predstavila jih bo Kata-Rina Brešan.

V doku nova velikanka

V doku ladjedelnice Fincantieri v Tržiču bodo danes začeli sestavljati trup nove velikanke, ki jo gradijo za ladjarja P&O Cruises. Na njenem krovu bo lahko potovalo 3611 potnikov, dograjena bo v začetku leta 2015.

Red Ronnie gost v Tržiču

V opuščeni trgovini na Trgu Cavour v Tržiču bo danes ob 18. uri prvo javno srečanje, posvečeno glasbi v okviru programa »Le Vie dell'Arte«; v gosteh bo Red Ronnie, protagonist glasbenih scen osemdesetih let.

NOVA GORICA - Tridnevni festival znanosti

Pokalo bo in se kadilo

V središču mesta bodo na zabaven in poučen način približali znanost vsem generacijam

S tridnevnim Festivalom znanosti, ki bo na različnih lokacijah v mestu potekala med jutrišnjim dnem in soboto, bi novogoriška e-hiša rada znanost približala vsem generacijam. »Radi bi jo pripeljali v središče mesta in pokazali, da je lahko prisotna povsod: tudi v kulturi in gospodarstvu, recimo,« pojasnjuje Andreja Malus iz novogoriške e-hiše. Ta se je v lanskem septembrom nekoliko nadgradila z novimi poizkusi, zaposlityjo dveh mladih e-hišnic' kot si hudomušno rezeta Malusova in njena kolegica Lea Kosmač, pa se nadgrajuje tudi program.

S Festivalom znanosti bi radi izpostavili manj resen vidik znanosti in jo na zabaven in poučen način predstavili kot nekaj, kar lahko zanima vsakogar. Večina dogodkov se bo odvijala na Bevkovem trgu, v primeru slabega vremena bodo organizatorji o spremembah lokacije sporočiti obveščali na spletni strani novogoriške

e-hiše. Jutri imajo med drugim v načrtu organizirati okroglo mizo na temo Znanost v izobraževanju in gospodarstvu v lokalnem okolju, ob 19. uri pa obiskovalce vabijo na Bevkov trg, kjer se obeta spektakularni šov kemijskih poskusov: obljubljajo eksperimente s suhim ledom, tekočim dušikom, eksplozije... Če bo vreme ugodno, bodo ob 22. uri pred novogoriško železniško postajo s pomočjo domačega Amaterskega astronomskega društva teleskop radovednežem omogočili ogled nočnega neba.

V petek, 17. maja, bodo svoja vrata odprli v Primorskem tehnološkem parku (PTP), Instrumentation Technologies, Pipistrelu in v e-hiši. Urniki ogledov bodo objavljeni na spletu. Med 11. in 16. uro se bo na Bevkovem trgu odvijal Dan podjetništva s PTP, sledila bo glasbena delavnica, na kateri bo glasbla moč izdeleti iz nevsakdanjih materialov, sledil bo

koncert izdelanih instrumentov. V gledališki dvorani novogoriške gimnazije se bodo medtem vrstila predavanja na različne teme. Pestro dogajanje se obeta v soboto, 18. maja, se bo na Bevkovem trgu, ko se bodo v okviru Znanstvenega dočasnega tam odvijali interaktivni poskusi za obiskovalce, predstavitev verižnega eksperimenta, cirkuska delavnica, znanstvena delavnica za najmlajše in spoznavanje materialov, predstavili se bodo radioamatieri, v program so vključeni tudi goriški HackerSpace Go, manjkala pa ne bo niti glasba.

Novogoriška e-hiša je odprta od leta 2008. Poznajo jo vse okoliške pa tudi primorske šole, med vikendi pa jo radi obiščejo vodožljivi posamezniki od vse-povsod, tudi iz zamejstva. Prav v zamejški šolah bodo prihodnje leto naredili večjo promocijsko predstavitev. Za organizirane obiske so odprti med tednom,

Lea Kosmač in Andreja Malus iz solkanske e-hiše

FOTO K.M.

za posamezni ob vikendih. Vse od nastanka deluje e-hiša na dvorišču solkanske Mostovne. Kosmačeva in Malusova, bi si želeli, da bi bilo v njej več obiska. »Morda je krivo to, da smo na nekoliko odročni lokaciji, k nam se je treba načrtovati odpraviti. Če bi bili nekje v središču mesta, bi se oglasilo več obiskovalcev,« sta prepričani e-hišnici, ki že snujeta nove projekte. Enkrat mesečno si želita na Bevkovem trgu organizirati eksperimentalno delavnico, za poletje snujeta poletne tabore, za novo šolsko leto pa pripravljata program za naravoslovne dneve. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU
LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

Gledališče

FESTIVAL KOMIGO 2013 v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 17. maja, ob 11. uri izvenabonomska predstava za šole »Mojčin lepi svet« v režiji Alice in Kajetana Čopa, nastopajo Mojca Robič, Katarina Kumer in Lučka Robič. V pondeljek, 20. maja, ob 20.30 večer čarovnije »Magi-camente... ridere«, nastopajo Magicus, Duo Luis in Magico Cami; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 18.30 - 20.10 »Viaggio sola«; 21.45 »Iron Man 3«.
Dvorana 2: 19.50 - 22.00 »Effetti collaterali«.
Dvorana 3: 17.45 »Miele«; 20.00 - 22.00 »20 anni di meno«.

DANES V GORICI
V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE:
»Volver« 20.30 »Dittatura ed esilio in Argentina«; »La Pérdida«; vstop prost.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Iron Man 3«.

Dvorana 2: 18.00 - 19.50 - 21.45 »L'uomo con i pugni di ferro«.

Dvorana 3: 18.15 - 20.30 - 22.15 »La casa«.

Dvorana 4: 17.20 - 20.00 - 22.10 »Mi raffaccio vivo«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Confessions«.

Razstave

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRA-
TUŽ v Gorici bo v torek, 21. maja, ob 20. uri odprtje razstave in srečanje, ki ga bo vodil alpinist Peter Podgornik z naslovom »Viki Grošelj. Velikani Himalaje«; na ogled bo do 30. junija ob prireditvah ali po dogovoru (tel. 0481-

531445 po urnik urada KCLB ponedeljek - petek 8.30 - 12.30).

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici bo v sredo, 22. maja, ob 18. uri odprtje samostojne razstave unikatne keramike Ivana Skubina iz Brega pri Golem Brdu; na ogled bo do 16. junija od ponedeljka do petka 9.00-13.00, 16.00-18.00 ter v večernih urah med prireditvami.

Koncerti

SNOVANJA 2013: v petek, 17. maja, ob 20.30 na kmetiji Carlo di Pradis v Krminu nastopajo učenci moderne skupinske igre in baletnega oddelka SCGV Emil Komel. Na večeru z naslovom »Evergreen« bo gost Brkinska godba 2000.

MEDNARODNA OPERNA AKADEMIA KRIŽ pri Trstu, ki jo vodi Alessandro Svab, vabi v občinsko gledališče v Tržiču na Rossinijevo operno predstavo »Sivilski Brivec« (»Il Barbiere di Siviglia«) v soboto, 18. maja, ob 20. uri. V jutranjih urah bodo predstave za otroke.

Šolske vesti

10. POLETNA ŠPORTNA ŠOLA za fante in dekleta od 10. do 14. leta bo potekala od 17. junija do 19. julija (5 tedenski izmen) od 8.30 do 15.00. Ponuja dinamičen in zabaven športni program: kajakaštvo, tenis, kolesarjenje, pohodništvo, plavanje in jadranje, rafting in atletiko, vsak dan... nekje drugje! Veliko bo ekskurzij, izletov, predvsem pa sproščene zabave; informacije in vpisovanje v Dijaškem domu, po tel. 335-5952551 (Damijana).

POLETNOSTI 2013: Mladinski dom

pripreja med 3. in 7. junijem Pripravo na malo maturo za tretješolce; med 10. in 21. junijem Poletne izzive za petošolce in srednješolce (z videodelavnico, izleti, adrenalinski pustolovščinami,...); med 24. in 28. junijem Zeleni teden za srednješolce; med 26. avgustom in 6. septembrom pripravi na začetek pouka Šola za šalo za osnovnošolce in Srednjega na štartu za srednješolce; med 2. in 6. septembrom tečaj Vstop v srednjo šolo, za peto-prvošolce; informacije in vpis po tel. 334-1243766, 328-3155040, 0481-546549 / 536455 ali po elektronski pošti mladinskindom@libero.it.

Izleti

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNJE pripreja enodnevni avtobusni izlet v Gardaland v soboto, 22. junija; informacije in vpisovanje na sedežu društva v Gabrijah ob ponedeljkih, od 17. do 18. ure ali po tel. 340-3423087.

SPDG sporoča udeležencem izleta na Ptuj v soboto, 18. maja, da bo avtobus odpeljal ob 6.20 pri vagi pri pevskem mostu, nato s postanki pri športni palaci v Podgori in ob 6.30 pred cerkvijo v Štandrežu.

SPDG vabi na tradicionalno srečanje planincev, ki bo v nedeljo, 9. junija, v Koprini pri Železni kapli na Koroškem v prireditvi SPD Celovec. Napovedana sta dva pohoda (daljši in krajski) ter kulturna prireditve in družabnost. Prevoz z avtobusom iz Gorice. Prijave na sedežu društva ob četrtekih med 19. in 20. uro. Kot rezervacija velja vplačilo prispevka za prevoz.

KRUT vabi na srečanje pred poletjem v obliki celodnevnega izleta »V osrje Istre«, ki bo v petek, 31. maja. Za goriške priatelje in člane, ki bi se ga radi udeležili organizatorji sporočajo, da je možnost odhoda tudi iz Gorice (ob 6.45); vpisovanje do vključno petka, 17. maja, informacije po tel. 040-360072 vsak dan.

POHOD TREH JEZER bo v nedeljo, 19. maja, s startom in ciljem na prireditvenem prostoru v Selcah pri Ronkah; odhod za 28 km dolgo progo bo ob 8.30, za 5, 11 in 18 kilometrsko pa ob 9. uri.

AŠKD KREMENJAK vabi na orientacijski pohod v nedeljo, 19. maja: ob 8.30 zbirališče in vpis pred večnamenskim centrom v Jamljah, ob 9. uri start po skupinah (3-5 članske). Ob povratku bo poskrbljeno za kosilo. Organizatorji svetujejo primerno obutev in opremo.

Prireditve

AŠZ OLYMPIA vabi v »Olympia Cirkus« v četrtek, 30. maja, ob 18. uri v televadnici AŠZ Olympia na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Nastopajo deklice in dečki predšolske skupine »Gymplay«, ritmičarke, orodni televadci, športno plesne skupine Olympia, »Olympia Coach Team«. Nastop bo snemala in oddajala TV FVG Sport Channel na kanalu 113.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ prirejata v petek, 24. maja, ob 20. uri na sedežu društva Tržič v Ul. Valentinis 84 v Tržiču predavanje Branke Sulčič z naslovom »Spoznavajmo naša gradišča«.

KLEPETALNICA GORIŠKEGO LOKA z naslovom »Kriza politike ali družbe?« bo v torek, 21. maja, ob 18. uri v čitalnici knjižnice D. Feigla v goriškem KBcentru (Verdihev korzo 51, 1. nadstropje). Sodelovali bodo Mara Černic, Igor Kocijančič in David Peterin.

PRAZNIK V PARKU BASAGLIA IN VELIKI BAZAR V PARKU bosta potekala v soboto, 18. maja, v parku Basaglia, Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici: ob 10. uri odprtje, ob 10.30 ex-tempore, ob 11.30 pozdravi, ob 12.30 kosilo in žonglerstvo, ob 13.30 glasba s skupino The free tones, nastop zborov Canzoni d'Autore, igre z zmaji, turniri v naminzem tenisu, razstava kulturnega centra Tullio Crali, glasba, poezija. Brez denarja bo potekala izmenjava predmetov, idej, čustev talentov, časa; vstop prost. Informacije po tel. 347-7166009 (Fabio) za bazar in tel. 334-8450919 (Aldo) ter 338-7188910 (Simona) za praznik v parku.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bosta v četrtek, 16. maja, ob 18. uri risalka stripor Miriam Blasich in scenarist Roberto Romani predstavila publikacijo stripov »Salvans«.

ZDРУЖЕЊЕ SOS ROSA prireja debato na temo nasilja nad ženskami z moškega zornega kota z naslovom »La voce del lupo« v petek, 17. maja, ob 17.30 v palači Attems Petzenstein na Trgu De Amicis 2 v Gorici. Predaval bodo Callogero Anzallo, Filippo Nicolini, Franco Pertoldi in Stefano Ciccone.

V GORIŠKEM IN TRŽIŠKEM KINEMA-XU bo 18. in 19. maja ob 16.30 in 18.30 prireditve z naslovom »Violetta L'Even-to« (Disney); rezervacije in predprodaja vstopnic po tel. 0481-530263 »(Kinemax Gorica) in po tel. 0481-712020 (Kinemax Tržič).

AŠKD KREMENJAK vabi na zaključno prireditve v petek, 24. maja, ob 18. uri v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah. Nastopili bodo harmonikaši in plesna skupina, mažoretke iz Doberdoba in otroški zbor vrtca in osnovne šole iz Sovodenj.

Mali oglasi

TRI DVOMESEČNE MUCKE iščejo dobре priatelje; tel. 347-1243400.

V NAJEM dajem povsem opremljeno stanovanje v Gorici, veliko 60 m². Nujnina po zakonsko predvideni ceni. Tel. 348-5298655.

Pogrebi

DANES V PEVMI: 10.10. Gabriella Mikulus vd. Lestani (iz bolnišnice Sv. Jurja v Gorici) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V FOLJANU: 11.00, Anna Perlizzi vd. Lorusso (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Livio Suman, blagoslov v bolnišnici, sledila bo upelitve.

Po življenju posvečenemu delu, nas je zapustil naš dragi

Franc Bizaj

star 85 let

Žalostno vest sporocajo

žena Maura in vsi sorodniki

Od dragega pokojnega se bomo poslovili v župnijski cerkvi v Štmavru v četrtek, 16. maja, ob 10.30. Pogreb bo krenil iz mrliske ve

Znani vsi četrtfinalisti

STOCKHOLM - Slovaška, Rusija, ZDA, Finska, Švica (brez poraza), Kanada, Češka in Švedska so četrtfinalisti letošnjega svetovnega prvenstva elitne skupine v hokeju na ledu, ki poteka na Švedskem in Finskem. Po fazti predtekmovanja sta iz lige že izpadli reprezentanci Avstrije in Slovenije, ki pa bo kljub temu prihodnje leto v ruskem Sočiju prvič nastopila na olimpijskih igrah. Na kvalifikacija za Ol je letos premagala tako Dansko kot Belorusijo, proti katerima je na Švedskem izgubila.

Drevi finale evropske lige

AMSTERDAM - Nogometni Chelseaji imajo priložnost, da še drugo sezono zapored končajo z osvojitvijo evropske lige. Potem ko so lani slavili v ligi prvakov, se bodo noči ob 20.45 v Amsterdamu z lizbonsko Benfico pomerili v finalu evropske lige. Stavnice Londončanom pripisujejo vlogo rahlega favorita. Če modri Rafaela Beniteza (na sliki) uženejo Benfico, bodo prvi klub v zgodovini, ki bo imel v lasti oba evropska klubska naslova hkrati.

KOLESARSTVO - Dirka po Italiji na planoti pod Montažem

Nibali utrdil vodstvo

Nibali se je na Montažu dobro branil
ANSA

Blaž, Diego in Gabrijel, osvežitev po hudem vzponu

Gabrijel Černigoj z dresom lonjarskega kolesarskega kluba Adria je naviral za Hrvata Roberta Kišerlovškega, ki je tekmoval tudi na lonjarski dirki ZSSDI. Blaž Kemperle si je želel, da bi čez ciljno črto prvi prikolesaril Kolumbijec Carlos Alberto Betancur Gomez. Diego Posar pa je stiskal pesti za Vincenzo Nibalija. Zmagal pa je Uran. Najbolj se je željal približil Kemperle, saj je Betancur zasedel drugo mesto, Nibali pa je bil tretji. Kdo pa je med tremi zamejskimi kolesarji prvi prizvozil do cilja na planoti pod Montažem? »Na cilj smo dospeli utrujeni. Bilo je mučno, čeprav smo uživali,« je po včerajšnji etapi povedal nekdanji košarkar Diego Posar. »Kombi smo pustili v vasi Kluze in se nato podali na 22-kilometrsko pot oziroma vzpon do cilja. Pot je bila strma in zelo lepa. Gabrijel je imel cestno kolo, z Blažem pa sva potiskala pedale na gorskem kolesu. Iz-

mučili smo se, toda na koncu smo se vesili, saj je sijalo lepo sonce in bilo je tudi precej toplo, čeprav smo na gorah opazili sneg. Na cilju smo si privoščili osvežujoče pivo in nato čakali na prihod kolesarjev,« je včerajšnji dan opisal Diego, ki je še dodal: »Na cilju je bilo precej ljudi, čeprav smo na prejšnjih izvedbal odšli v glavnem na nedeljske etape in ob koncih tedna je občinstva še več. Skoraj vsako leto se odločimo za ogled najbližje etape. Bili smo na Zoncolanu, v Benetkah in tudi na Kronplatzu. Vsakič se do cilja pripeljemo s kolesi. To je za nas že prava tradicija.«

Kakšen je bil vtis na cilju? »Nemam. Vsakič me kolesarji presenetijo, saj vožijo tudi na vzponih hitro kot motorini.« (jng)

Na sliki Veronike Sossa od leve: Blaž Kemperle, Gabrijel Černigoj in Diego Posar na cilju na planoti pod Montažem

Vrstni red 10. etape (Cordenons - Montaž, 167 km): 1. Rigoberto Uran (Col) 4:37:42; 2. Carlos A. G. Betancur (Col) 0:12; 3. Vincenzo Nibali (Ita) 0:31; 4. Mauro Santambrogio (Ita); 5. Cadel Evans (Avs); 6. Rafal Majka (Pol); 7. Domenico Pozzovivo (Ita); 8. Roberto Kiserlovski (Hrv) 0:47; 9. Benat E. Intxausti (Špa) 1:06; 10. Bradley Wiggins (Vbr) 1:08; 11. Przemysław Niemiec (Pol) 1:10; 12. Michele Scarponi (Ita); 13. Juri Trofimov (Rus); 14. Robert Gesink (Niz) 1:16; 15. Franco Pellizotti (Ita) 2:11; 16. Damiano Caruso (Ita); 17. Dario Cataldo (Ita); 18. Tanel Kangert (Est) 2:25; 26. Samuel González Sánchez (Špa) 4:22; 54. Robert Vrečer (Slo) 14:51; 71. Ryder Hesjedal (Kan) 20:53; 118. Luka Mezgec (Slo) 23:34; 143. Grega Bole (Slo) 28:52

Skupno: 1. Nibali (Ita) 38:57:32; 2. Evans (Avs) 0:41; 3. Uran (Col) 2:04; 4. Wiggins (Vbr) 2:08; 5. Gesink (Niz) 2:12; 6. Michele Scarponi (Ita) 2:13; 7. Santambrogio (Ita) 2:55; 8. Niemiec (Pol) 3:35; 9. Pozzovivo (Ita) 4:17; 10. Majka (Pol) 4:21; 15. Kiserlovski (Hrv) 5:57; 17. Pellizotti (Ita) 6:55; 86. Vrečer (Slo) 10:84; 141. Luka Mezgec (Slo) 1:37:41; 156. Bole (Slo) 1:44:20;

AVTOMOBILIZEM Okvara Pertotu onemogočila popolno slavje

Iz druge prvenstvene preizkušnje v krožno-hitrostnem pokalu Lema Cup se Andro Pertot vrača z zmago in odstopom. Na dirkališču Red bull ring v avstrijskem Štajerskem je bil Pertot skozi ves konec tedna najhitrejši. S kakovostno vožnjo na mokrem cestišču si je že v kvalifikacijah prislužil start iz prvega mesta na obeh nedeljskih tekmac.

Na svojem najljubšem dirkališču je Svetovivančan kljub slabim vremenskim razmeram najbolje dokazal svoje dobre vozniške sposobnosti, športna sreča pa ga je zapustila malo pred koncem prve tekme, ko ga je okvara polosi prisilila k odstopu. V popoldanskem nastopu je po odličnem startu vodil skozi celotno preizkušnjo in osvojil važno zmago pred tržaškim tekmem Lodijem, ki je slavil po Pertotovem odstopu v prvi dirki.

Odstop mu tokrat ni dovolil večjega preskoka proti vrhu lestvice. Lov na prvenstveni naslov pa bo mladi pilot lahko nadaljeval na »domačem« dirkališču na Grobniku med 21. in 23 junijem.

Na sliki: Pertot po zmagi na drugi dirki. (mar)

KOŠARKA - EP Hala Tivoli brez obnove, a s skupino

LJUBLJANA - Organizatorji evropskega košarkarskega prvenstva v Sloveniji zagotavljajo, da nimajo nobenih težav, vse pa le ne gre po načrtih. Slabe gospodarske razmere so odpnihile temeljito prenovo dvorane Hala Tivoli v Ljubljani, kljub temu pa so včeraj potrdili, da »zgodovinska« dvorana, ki je leta 1970 gostila svetovno prvenstvo, na katerem je zmagala Jugoslavija, ostaja gostitelj skupine A z Belgijo, Francijo, Nemčijo, Ukrajino in Velikim Britanijom.

RAZSTAVA - Od včeraj in do 7. avgusta je v Jakopičevem sprejihališču ljubljanskega parka Tivoli na ogled razstava 120 športnih fotografij velikega formata, ki jih je posnel Aleš Fevžer. Razstava Slovenski olimpijski heroji prikazuje največje olimpijske uspehe slovenskih športnikov od leta 1992.

NBA - Moštvo Miami Heat in Memphis Grizzlies sta le še zmago oddaljeni od uvrstitev v finale konference. Miami je v gosteh z 88:65 premagal Chicago Bulls, Memphis pa je bil doma po podaljšku s 103:97 boljši od Oklahoma City Thunder. Miami in Memphis zdaj vodita s 3:1 v zmagah, moštva pa igrajo na štiri zmage.

A1-LIGA - Četrtfinale končnice v Italiji, 3. tekma: Siena - Milano 92:73 (stanje 1:2), Venezia - Varese 79:93 (0:3).

FORMULA ENA - Uprava tovarne pnevmatik Pirelli bo od velike nagrade Kanade dalje dobavljalna moštvo bolj odporne gume. To je posledica protestov moštov, zlasti Red Bulla, zaradi pretirane obrabljenosti gum. V nedeljo v Španiji so jih moštva med dirko zamenjali kar štirikrat.

MESSI - Zaradi poškodbe stegenske mišice bo argentinski zvezdni Barcelone pocivila dva do tri teden. Sprva so mislili, da bo okrevanje trajalo več časa.

V SLOVENIJI - Izidi 33. kroga prve nogometne lige: Celje - Olimpija 2:2 (2:2); Triglav - Rudar Velenje 2:0 (2:0); Aluminij - Mura 05 2:2 (0:0); 18.00 Domžale - Maribor; 1:1 (0:0) Luka Koper - Gorica 2:2 (2:2).

ODOBJKARICE ŠOLE KOSOVEL DRUGE, FERIJEVA NAJBOLJŠA IGRALKA FINALA

Končal se je pokrajinski odobjkarski turnir v sklopu ŠŠI za nižje srednje šole. Finalne tekme so bile v telovadnici NSŠ Kosovel na Opčinah, saj je bila prav ta šola s prof. Peterlinom na čelu organizator celotnega

prvenstva. Učenke NSŠ Kosovel so se prebile do finala, v katerem so proti šoli Campi Elisi izgubile šele po enakovrednem in borbenem nastopu. Tekma je bila na zelo dobravi in so gledalci (sošolci, profesorji, starši) bučno navijali za naše igralke. Ob koncu je za nekaj časa prevladalo razočaranje, saj bi bila zmaga v dometu, če ne bi zgrešile preveč servisov. Razveseljiva pa je bila za našo šolo razglasitev najboljše igralke celega prvenstva, to je postala učenka 3.a razreda Veronika Feri.

RUZZIER TUDI PRVAK HRVAŠKE

Konec prejšnjega tedna je v Casarsi potekala deželna faza članskega klubskega atletskega prvenstva. V vrstah tržaškega Marathona je v hoji na 10.000m startal tudi naš Fabio Ruzzier, ki je s časom 51.14:50 za 35 sekund izboljšal letošnji najboljši dosežek in s tem postavil tudi nov slovenski državni rekord v kategoriji M60. Če bi bile vremenske razmere le malo boljše in Ruzzierja ne bi po 6 km pričeli napadati krči v levem bicepsu, bi njegov čas bil lahko še izdatno boljši. Le 12 ur kasneje pa je bil Ruzzier spet na startu, tokrat v Zagrebu, kjer je bilo na sporednu Hrvaško člansko državno prvenstvo v hodu za vse moške in ženske kategorije. Ker je na tekmo prispel tik pred njenim začetkom, je pravi item ujel šele po petih kilometrih, kar pa je bilo dovolj za zmago v času 1:48:32, ki je le 25 sekund slabše od letošnjega najboljšega dosežka iz Olomouca.

KOŠARKA - Jadran na državnem finalu under 19 na Goriškem

Poraz po «srhljivki»

Jadran - Dinamo Sassari 61:63 (20:16, 30:28, 50:52)

Jadran: Žerjal nv, Valentijn nv, Daneu 4, Majovski 6, Sternad nv, Gregori, Leghissa 2, Ridolfi 22, Batich 22, Matiassich 3, Zhok 2. Trener: Dean Oberdan.

Jadran je v drugi tekmi predtekmovne skupine potegnil krajski konec in po razburljivi končnici izgubil proti sicer zelo solidni ekipi. Naše fante je na koncu pogubilo slabo izvajanje prostih metov, klub porazu pa si lahko z zmago na današnji tekmi (ob 17. uri v ul. Powell v Tržiču) še vedno zagotovijo dodatne tekme za vstop v končnico. Jadranovi so tekmo začeli s pravim pristopom in takoj povedli z delnim izidom 9:0 v pičilih treh minutah. V tem delu je izstopal predvsem Matija Batich, ki se je izkazal tako z meti na koš kot z asistencami. Nato pa so v napadu storili nekaj naivnosti, tako da so nasprotniki takoj odreagirali in izenačili pri rezultatu 11:11. Klub številnim napakam na obeh straneh pa je bila igra v prvih desetih minutah precej kakovostna in predvsem izenačena. V drugi četrtni sta obe ekipi veliko grešili v napadu, tako da so gledalci lahko videli prvi koš šele po dveh minutah, ko je Martin Ridolfi uspešno zaključil lepo polaganje. Igra je nato potekala v znamenju zelo agresivne obrambe na obeh straneh. Proti koncu četrtrine je tako Sardincem uspelo spraviti Jadranove v težave s consko postavitvijo obrambe. Ta je privedla tudi do prvega vodstva Sassarija pri rezultatu 25:28. Za enako potezo se je nato odločil tudi trener Oberdan, tako da je Batichiu in soigralcem nekoliko uspelo zaustaviti zalet nasprotnikov. Z odlično igro dvojice Batich-Ridolfi na začetku drugega polčasa so igralci Jadrana takoj poskobili za nekoliko višje vodstvo pri rezultatu 43:34. Nasprotniki pa se niso predali, takoj odreagirali ter z delnim izidom 9:0 izenačili in tudi povedli. Trojka Ridolfija ob zvoku sirene pa je prednost Sardincev znila na zgolj dve točki. V zadnjih desetih minutah se je odvijala prava srhljivka. Minuto pred koncem srečanja je rezultat

znašal 60:60, nato pa je Ridolfi zadel zgolj enega od dveh prostih metov za vodstvo Jadranu s 61:60, Sassari pa je v naslednjem napadu povedel. Deset sekund pred koncem srečanja so žal Jadranovi na naiven način zapravili odločilno žogo, tako da so se na koncu Sardinci veselili zmage.

Razočaranje po tekmi ni skrival Jadranov trener Dean Oberdan: »Fantom čestitam, saj so odigrali odlično tekmo proti solidnemu nasprotniku. Obramba je bila odlična, Sassari pa je imel nekaj več športne sreče, saj je zadel zadnji met, nam pa ni uspelo izpeljati napada do konca. Vsekakor nič ni še izgubljenega, saj se lahko, v primeru zmage s Firencami, še vedno potegujemo za nastop v končnici.« (av)

UNDER 19 DEŽELNI**Farmacia Guardiella - Dom Mark 62:55 (18:18, 22:32, 37:45)**

Dom Mark: Zera 2, Franzoni 1, Zavadlav 10, Bogaro 2, Termini 14, Abrami 8, Bensa 16, Peteani 2, Mattiussi. Trenerja: Eriberto Dellisanti in Jan Zavrtanik.

Domovci so naleteli na slab dan in doživeljali v Trstu nepričakovani poraz. Čeprav so nastopili brez Antonella, Abrami pa se je poškodoval na polovici druge četrtrine, rdeči tokrat nimajo alibiev. »Nasprotniki so pokazali večjo željo po zmaggi, mi pa smo odigrali tekmo krepko pod našim standardom« je po tekmi dejal Domov trener Eriberto Dellisanti. Domovce čaka že jutri tekma proti Boru, v pondeljek pa odločilni dvobojo z Ronkami, ki bo odločal o prvem mestu na lestvici. (av)

Bor NLB - Azzurra 58:43 (20:13; 33:20; 45:33)

Bor: Ferluga 5, Kocijančič 16, De Luisa 10, Gruden, Mandić, Vittori 6, Faiman 6, Albanese 11, Buzzi, Milič 4.

Borovci so klub odsotnosti Ghersevicha in Iancheja spet premagali tržaško Azzurro s predvajanjem dobre obrambe in sicer ne preveč udarne skupinske igre v napadu. Borovci so dva krogla pred koncem na četrtem mestu.

ŠAH - Deželno prvenstvo

Med dobitniki naslovov so tudi slovenski šahisti

V Montecatiniju se začenja državno šolsko prvenstvo

Pred šolskim državnim prvenstvom, ki bo ta konec tedna v Montecatiniju, so naši mladi šahisti sodelovali minuli vikend še na dveh turnirjih.

V soboto so v Komnu priredili mlađinski šolski turnir, na katerem so sodelovali ekipe šol iz Komna, Štanjela, Sežane in Zgonika. Ker je šlo za prvi tovrstni poskus, so za šole iz Republike Slovenije nastopili v glavnem dijaki zadnjih razredov devetletke, za zgoščko šolo pa učenci 3. in 4. razreda osnovne šole. Klub temu sta se moška in ženska ekipa šole »1.maj 1945« lepo izkazali. Deklice (Martina Gruden, Hana Kravanja, Ivana Grilanc in Tina Žbogar), so celo s Komnom delile prvo mesto (6 ekipnih in 10 posameznih točk), medtem ko so bili decki (Marko Doljak, Nathan Trampuž, Nik Emili in Ivan Santagati) tretji (4 ekipne in 7,5 po-

sameznih točk). Marko Doljak, Hana Kravanja in Ivana Grilanc so dosegli tudi najboljše izide na 1., 2. in 3. šahovnici.

V nedeljo pa je bil na sedežu tržaškega društva SST 1904 deželni mlađinski finale, na katerem je nastopilo kar 47 mlađih šahistov iz vseh štirih pokrajin naše dežele. Na koncu so proglašili devet deželnih prvakov v kategorijah U8 (samo moški), U10, U12, U14 in U16.

V ženski kategoriji U10 sta se za naslov potegovali Emma Beraldo in Hana Kravanja, ki je naposled prevladala za same pol točke (3,5/6). V isti kategoriji v moški konkurenči je presenetil Stefano Taucer, ki je dosegel iste točke (5/6) kot zmagovalec Giovanni Marchesich, a bil drugi zaradi poraza v neposrednem dvoboru. Tako Taucer kot Kravanja sta uvrščena na državni finale. Marko Doljak pa je na svojem prvem nastopu pristal na 8.mestu (2/6).

V kategoriji U12 je nastopilo kar 20 šahistov, od teh pa jih je kar 11 bilo učencev in dijakov slovenskih šol. Povsem zaslужeno je zmagala Lejla Juretič (4,5/5), ki je v zadnji tekmi z mojstrsko izvedenim napadom premagala Doberdobca Emila Antonutti (3,5/5), ki je po tem porazu zdrknil na peto mesto. Prehiteli so ga sošolci Saša Kobal (prvak v moški konkurenči, 4/5), Jaro Ivan Brecelj (4/5) in Filip Juren (3,5/5). Vseh šest naših mlađih šahistov je uvrščenih na državno prvenstvo. Ostali naši predstavniki so dosegli naslednje uvrstite: Kristjan Milič (3/5) 8., Tomaž Cotič (2,5/5) 11., Boštjan Petaros (2/5) 14., Roda Altinmakas (1/5) 17., Samo Tomasetig (1/5) 18. in Jan bensa (1/5) 19. .

V kategoriji U14 je zmagal Filippo Camana (5/5) pred Matejem Grudnom (4/5), oba pa sta bila boljša od Enrica Genza (3,5), ki je kot 5. na skupni lestvici bil najboljši moški v višji kategoriji U16. Martin Juren (2,5/5) je bil 9., Elia Riccobon (2/5) 13., Urška Petaros pa kot edina ženska kategorije U16 (in torej deželna prvakinja) pa 16. (1,5/5).

Marko Oblak

ATLETIKA

Šestnajst medalj za mlade atlete ŠZ Bor

Na atletskem stadiionu na Kolonji je bila prva tekma za trofejo »Petih krogov« za mladinske kategorije. Nastopilo je dvajset Borovcev, ki so se preizkusili v različnih disciplinah. Bili so vsi zelo uspešni, saj so nabrali kar 16 medalj, od katerih dve prvi mesti.

Sofia Bellinello (letnik 2004) je dosegla prvo mesto v metu vortexa med cibicani z odličnim rezultatom 26.41m in za celih pet metrov premagala drugouvrščeno. Na zmagovalnem odru je bila tudi Anna Lapel, ki je bila petta z rezultatom 16.66m.

V kategoriji dečkov se je ponovno izkazal Jakob Sancin (letnik 2000), ki je stopil na zmagovalni oder v dveh disciplinah: v štiriskoku je bil drugi z rezultatom 11.82m, v vortexu pa tretji z rezultatom 44.00m.

Največ medalj so si prislužile Borove dekllice, prva med katerimi je bila Meta Sterni (letnik 2000), ki je prepričljivo zmagala v teku na 60 metrov (8.7 sekund), v štiriskoku pa ji je prvo mesto ušlo le za 5 centimetrov (rezultat 10.91m). Tudi Sophie Aniaku (letnik 2001) je bila v teku na 60 metrov zelo prepričljiva, saj je bila druga s časom 8.8 sekund. Zmagovalni oder za

met vortexa je bil modro obarvan, saj so bile na njem kar štiri (izmed šestih) Borove tekmovalke: na drugem mestu je bila Lara Betocchi (z rezultatom 35.42m), četrta je bila Martina Debelis (28.83m), peta Sophie Aniaku (27.51m) in šesta Mateja Tavčar (27.49m). Martina Debelis si je med drugim prislužila medaljo tudi v suvanju krogla (četrta z rezultatom 6.43m), Lara Betocchi pa v teku na 60 metrov (šesta z rezultatom 9.1 sekund). Urška Stopar je bila šesta v štiriskoku z rezultatom 8.98m, Beatriz Kafol pa tudi šesta v teku na 1.000 metrov (z rezultatom 3:59.2).

V kategoriji pionirjev je Matej Sancin (letnik 1998) nastopal v teku na 80 metrov, kjer je dosegel peto mesto s časom 9.9 sekund.

NOGOMET - Turnirji Danes v Križu, v soboto pa tudi v Bazovici

Maj in junij sta meseca turnirjev. Danes in jutri bosta na sporednu četrtnačni tekmi pokala Vesna Cup, ki ga organizira kriška Vesna. V Križu bo drevi ob 20.30 na sporednu tekmo med Bregom in Sovodnjami. Jutri (vedno ob 20.30 v Križu) pa se bosta srečali moški Zarje in Primorca. Polfinala bosta na sporednu prihodnji teden. V soboto bodo pri Zarji v Bazovici organizirali mednarodni turnir U10 ob 90-letnici bazovskega društva. Tekme bodo od 10.00 do 17.00. Nastopili bodo cicibani Zarje, sežanski Tabura, San Giovannija, Mladosti, Kopra, Trieste Calcija, Brega in Sovodenj. Pri Juventini v Standrežu pa je v teku Spomladanski turnir za kategorijo U10. Finale bo v soboto, 25. maja.

PORDENONE - Trener Fabio Rossitto v prihodnji sezoni ne bo več vodil Pordenona v D-ligi. Mogoče se bo znova vrnil v mladinski sektor furlanskega kluba.

Kolesarski »oviratlon«

Ob robu kolesarske dirke po FJK za člane je Kolesarski klub Team Isonzo v Pieširisu organiziral tekmo v spremnostni vožnji. Prevozili so krajsko progo med kiji, stožci in raznimi ovirami. Ena izmed ovir je bila ta, da so morali mladi kolesarji prijeti kolesarsko steklenico, opraviti so morali nekaj poti s samo eno roko na krmilu in sede, jo vrci v koš. Progo so morali prevoziti dvakrat, v končni lestvici so organizatorji izbrali najboljši čas. Urvrstitev članov SK devin: G0: 2. Manuel Moimas (29,58) G2: 3. Daniele Cucumazzo (24,30) G3: 3. Daniel Moimas (24,21); 8. Ražem Vanja (28,54); 9. Alessia Mastrangelo (28,66) G4: 3. Gabriele Cucumazzo (24,44) G5: 5. Peter Chenda (20,85); 7. Thomas Balzano (21,68); 12. Jernej Močnik (26,33) G6: 5. Jan Godnič (22,81); 8. Andrea Balzano (24,69).

Šola Jurčič najboljša

V zgoniškem športno-kulturnem centru je bilo tekmovanje v igri Med dve ma ognjem za osnovne šole openskega in nabrežinskega ravnateljstva, v organizaciji domačega društva AŠK Kras. Preko 140 otrok se je borilo za 33. kraški pokal. Tudi letos se je izkazala devinska osnovna šola Josipa Jurčiča, ki je osvojila prvo mesto, na drugo stopničko je stopila OŠ S. Gruden iz Šempolaja, bron je osvojila šola PTomažič iz Trebiša, za njoo pa se je uvrstila OŠ A. Gradnik s Cola. Tudi letos je sodelovala komenska osnovna šola, kar da je tekmovanju čezmejni značaj, ob tem pa možnost otrokom, da pletejo prijateljske vezi z vrstniki iz Slovenije. (R)

Učenci in dijaki na morju

V sklopu Študentskih Športnih Iger je bilo v miljskem zalivu pokrajinsko (Trst) in deželno tekmovanje v jadranju za nižje in višje srednje šole. Naše šole so predstavljali učenci NSŠ Kosovel (Prosek), Gruden (Nabrežina) in Gregorič (Dolina) ter dijaki liceja Prešeren. Kljub nestalnemu vetrov in slabim vremenskim razmeram (nevihta s točo), so vse posadke opravile pet regat. Naše šole niso, na žalost, dosegle višnjih rezultatov, vendar so se jadralci preizkusili in utrdili jadralne veščine.

BRUSELJ - Na srečanju finančnih ministrov EU korak naprej v boju proti utajam

Veliki davčni utajevalci končno pod lupo EU

BRUSELJ - Finančni ministri EU so včeraj dosegli dogovor o podelitvi mandata Evropski komisiji za pogajanja o obdavčevanju obresti od prihrankov s petimi tretjimi državami - Švicou, Liechtensteinom, Andoro, Monakom in San Marinom. Dogovora dolgo ni bilo mogoče dosegči zaradi nasprotovanja Avstrije in Luksemburga, ki sta sedaj popustila. »To je ogromen korak naprej za Avstrijo,« je dogovor komentirala avstrijska finančna ministrica Maria Fekter. »Štiri leta si nismo mogli predstavljati tega koraka ... Sedaj pa Avstrija ne bo več blokirala,« je poudarila.

Luksemburški finančni minister Luc Frieden pa je poudaril, da je njegova država velika zagovornica boja proti davčnim utajam, a da mora biti ta boj učinkovit in da morajo biti vse članice enakopravne.

Avstrija in Luksemburg sicer nista popustila na celi črti, saj še vedno nasprotujeta novim pravilom o obdavčevanju obresti od prihodkov na ravni EU, ki predvidevajo krepitev izmenjave bančnih podatkov.

Svoje stališče utemeljujeta s tem, da je treba najprej dosegči dogovor s tretjimi državami, saj sicer obstaja tveganje, da bi se članice unije dogovorile za višje standarde, kot bi nato veljali za sporazume s tretjimi državami.

Problem davčnih utaj bo tudi glavna tema vrha unije 22. maja. V EU po-

Predsednik Evroskupine Jeroen Dijsselbloem

javnimi bančnimi industriji. Zaželeno je, da oboje deluje pred poletjem prihodnje leto,« je poudaril.

ECB želi mehanizem bail in leto 2015, z jasnim vrstnim redom: najprej bi bili k prispevku pri reševanju bank prisiljeni delničarji, nato imetniki obveznic in na koncu nezavarovani vlagatelji, a vloge pod 100.000 evrov bodo zaščitene.

Še pred začetkom delovanja enotnega nadzornega mehanizma bo ECB izvedla pregled kakovosti bilanc 130 najpomembnejših bank v območju evra, saj želi vedeti, kakšne banke bo nadzorovala, je še ponovil Asmussen. Mnenja članic o teh vprašanjih so precej različna. Ne strinjajo se glede obsega pristojnosti nacionalnih nadzornikov, glede tega, kdaj naj bodo veliki vlagatelji prisiljeni v prispevki k reševanju bank, in glede hitrosti vzpostavljanja drugega stebra.

Sicer pa so ministri včeraj sprejeli spremembe proračuna za leto 2013. Ta odločitev je pomembna za pogajanja o večletnem proračunu za obdobje 2014-2020, saj je Evropski parlament z njim pogovoril dogovor o večletnem proračunu.

Komisija je ocenila, da manjka 11,2 milijarde evrov. Članice so se danes dogovorile, da bodo v prvi fazi zagotovile 7,3 milijarde evrov za ukrepe rast, zaposlovanje ter boj proti brezposelnosti, predvsem mladim, o preostanku pa bodo odločile pozneje. (STA)

DAMASK Barbarski video sirskega upornika

DAMASK BEJRUT/LONDON - V javnosti se je pojavil videoposnetek, ki prikazuje sirskega upornika, kako ugrizne v srce mrtvega vojaka. Videoposnetek je že naletel na ostre odsodbe. Narodni svet sirske opozicije je ob tem tudi napovedal, da bodo uporniku sodili, če se bo izkazalo, da gre za resnično dejanje. Videoposnetek sta ostro odsodila tako organizacija za človekove pravice Human Rights Watch s sedežem v ZDA in Narodni svet sirske opozicije.

Slednji je v odzivu še dejal, da so tovrstna dejanja takov v nasprotnju z etiko sirskega naroda kot z vrednotami in načeli svobodne sirske vojske. Po navedbah Human Rights Watcha naj bi bil na posnetku dobro znan sirske upornik Abu Sakar iz mesta Homs. Njegovo dejanje so označili za zločin.

Avtentičnosti videoposnetka sicer še niso potrdili, poroča britanska medija BBC. Na videoposnetku sirskega upornika stoji nad truplom uniformiranega vojaka in izreče stavko: »Pri Bogu prisegamo, pojedli bomo vaša srca in jetra, vas, vojakov psa Bašarja. Mi smo junaki Babe Amra.« Moški natov eni roki drži bodalo, v drugi pa srce in ga ponese k ustom.

MOSKVA Aretirali domnevnega agenta CIA

MOSKVA - V Moskvi so včeraj arretirali domnevnega agenta ameriške obveščevalne agencije Cia, ki naj bi poskušal rekrutirati sodelavca ruske obveščevalne agencije, poroča ruska tiskovna agencija Itar-Tass. Agent, ki naj bi deloval pod krinko, so pridržali ponoči, da nista pa so ga razglasili za nezaželeno osebo. Aretacijo agenta po imenu Ryan Christopher Fogle so za Itar-Tass potrdili na ruski tajni službi FSB. Dodali so, da so ga po zaslisanju znova izročili ameriškemu veleposlaništvu.

Zaradi incidenta je rusko zunanjeno ministrstvo ameriškega veleposlanišnika v Rusiji Michaela McFaula za sredo poklical na zagovor. Fölgia pa so razglasili za nezaželeno osebo in zahtevali, naj nemudoma zapusti državo.

Ameriški agent se je, kot navajajo ruske oblasti, skrival pod krinko nižjega uslužbenca na ameriški ambasadi v Moskvi. Aretirali so ga z večjo vsoto denarja, tehničnimi napravami, pripomočki za spremenjanje videza in pisnimi naročili za moškega, ki ga je želel rekrutirati, navaja izjava tajne službe.

V dokumentih, ki jih je imel pri sebi Fogle, naj bi pisalo: »Dragi prijatelji. To je ponudba nekoga, ki ga je prevzel tvoj profesionalizem in ki bi visoko cenil tvoje prihodnje sodelovanje z nami,« poroča francoska tiskovna agencija AFP. ZDA naj bi bile pripravljene rekrutu nemudoma plačati 100.000 dolarjev, še više plačilo pa bi si lahko zagotovil, če bi bil pripravljen odgovoriti na nekatere »specifična vprašanja«.

BRUSELJ - Po javnomnenjski raziskavi v osmih državah, članicah EU

Podpora Evropi strmo pada

Palača Evropskega parlamenta v Bruslu

Merkel medtem še naprej uživa preprtičljivo podporo, saj tri četrte Nemčev menijo, da se dobro bori s krizo.

Preostalih sedem voditeljev so njihovi državljanji ocenili občutno slabše, saj so dobili le od 20 (na Češkem) do 37 (Velika Britanija) odstotkov podpore.

V vse bolj evroskeptični Veliki Britaniji je podpora EU padla s 45 na 43 odstotkov, podpora nadaljnji integraciji pa s 30 na 26 odstotkov. V Španiji, ki mora v zameno za tujo finančno pomoč boleče varčevati, je podpora uniji padla s 60 na 46 odstotkov, podpora poglabljaju integracije pa s 46 na 37 odstotkov. V Grčiji je naklonjenost EU padla s 37 na 33 odstotkov, podpora integraciji pa z 18 na zgolj 11 odstotkov. Tudi v Italiji nadaljnjo integracijo podpira le še 11 odstotkov ljudi.

S svojim močnim gospodarstvom in pozitivnim pogledom na EU se Nemci tako vse bolj razlikujejo od preostalih Evropejcev. Da bije v oči »naraščajoča odtujitev Nemčije od preostale Evrope«, je ob objavi izsledkov raziskave menil tudi direktor inštituta Pew Bruce Stokes. Zdi se, kot da Nemci živijo na drugi celini ali pa morda kar na drugem planetu kot Francozi, je še dejal.

V raziskavi so ljudi povprašali še o njihovem mnenju glede prebivalcev drugih držav EU. Kot najmanj sočutni so bili ocenjeni Nemci - razen s strani Francozov in Nemcev, ki so to lastnost pripisali predvsem Britancem. Francozi so Britance ocenili tudi kot najarrogantnejše, Britanci pa jim niso ostali dolžni. Nemci so kot najmanj zaupanja vredne ocenili Grke in Italijane. (STA)

Glede Hollandovega predhodnika na čelu Francije Nicolasa Sarkozyja jih je tako menilo 24 odstotkov manj.

Tudi negativno mnenje glede EU pri Francozih narašča ter je že slabše kot pri Italijanh in Špancih. Le še 41 odstotkov jih ima pozitivno mnenje o EU (lani 60 odstotkov) in zgolj 22 odstotkov jih meni, da poglabljanje evropske ekonomske integracije koristi

francoskemu gospodarstvu (lani 36 odstotkov).

Nasprotno pa je Nemčija edina država, ki jo je zajela raziskava, kjer je dobra polovica ljudi (54 odstotkov) že naprej naklonjena prenašanju dodatnih pristojnosti v boju proti gospodarski krizi na Bruselj. EU je naklonjenih 60 odstotkov Nemcev, lani jih je bilo 68 odstotkov. Nemška kanclerka Angela

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30**
 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto finale **15.15** La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kvizi: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi

21.10 Nad.: Il commissario Montalbano **23.20** Dnevnik – Kratke vesti **23.25**
 Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.40 Risanke **8.15** Art Attack **8.35** Nan.: Le sorelle McLeod **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.10** Nan.: Senza Traccia **17.45** Dnevnik in sportne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.30 Dnevnik **21.05** Film: The Karate Kid – La leggenda continua **23.45** Next

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.35** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Dok.: La storia siamo noi **10.50** Codice a barre **11.30** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie – Diario italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tgr Leonardo, sledi Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.10** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2013, prenos 11. etape (Tarvisio – Vajont) **18.05** Dok.: Geo & Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.10** Celi, mio marito! **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Odd.: Chi l'ha visto? **23.15** Le storie di Chi l'ha visto?

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Le avventure del capitano Hornblower (pust.) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.20** UEFA Europe League **22.55** UEFA Europe League - Speciale

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Uomini e donne **16.05** Show: Amici **16.50** Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Greggio) **21.10** Nad.: Come un delfino **23.30** Nad.: Uno bianca

Italia 1

7.00 Nan.: Zeke e Luther **7.50** Nan.: Tutti in famiglia **8.40** Nan.: Una mamma per amica **10.30** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **14.55** Risanka: Naruto Shippuden **15.20** Risanka: Lupin **16.10** Nad.: Smallville **17.55** Nan.: The Middle **18.20** Nan.: Life bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – New York

21.10 Film: Svalvolati on the road (kom.) **23.10** Film: Hazzard (kom.)

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **12.25** 18.45 I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **15.30** Nad.: Diane – Uno sbirro in famiglia **17.10** Nad.: Il Commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** SOS Tata

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia Economia e Prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.00** Dok.: Luoghi magici **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Rubrika: Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.15** Risanke, otroške odaje in nanizanke **10.55** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **11.20** Impro Tv **12.00** Dok. odd.: Mark Zuckerberg – znotraj Facebooka **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.40 Risanke **15.50** Kvizi: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: In kam gremo zdaj? (dram., '11) **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved **23.05** Koncert

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.30** Zabavni infokanal **11.00** Proslava ob dnevu slovenske vojske **11.25** Dobra ura **13.35** Dobro jutro **14.45** Nad.: Georges Feydeau - Vesele zgodbе iz zakonskega življenja **15.40** To bo moj poklic **16.10** Evropski magazin **16.30** Mostovi – Hidak **17.00** O živalih in ljudeh **17.25** Na vrhu **17.55** Košarka - državno prvenstvo: Union Olimpija : Krka - finale (M), 2.tekma, prenos **19.50** Žrebanje Lota

20.00 Nogomet - evropska liga: Chelsea : Benfica, finale, prenos **23.00** Odd.: Bleščica **23.40** Točka

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.40** 20.00 Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.30** 9.30, 12.30, Poročila **8.55** 9.40, 11.10, 19.30 Kronika **9.00** Odbor za zunanj politiko, prenos **13.00** Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide, prenos **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **19.55** Sporočamo **21.30** Žarišče **21.50** 23.20 Kronika **21.55** Sporočamo **23.05** Aktualno **23.30** Odmevi

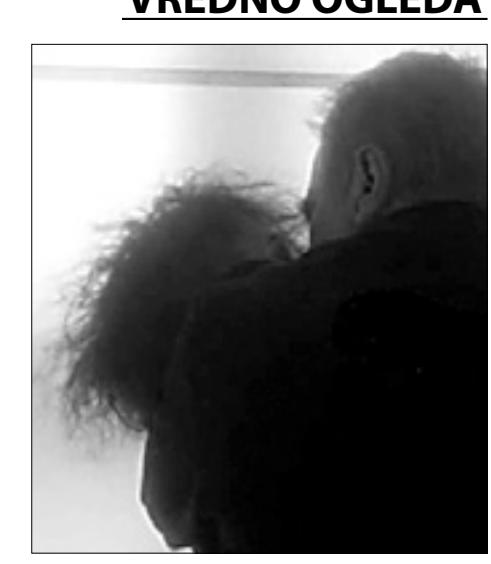
Rai Sreda, 15. maja
Raimovie, ob 15.55

Gli amori folli

Francija, Italija 2009
Režija: Alain Resnais
Igrajo: André Dussollier, Sabine Azéma in Mathieu Amalric

Priletnemu Georgesu najdba denarnice spremeni monoton in dolgočasen način življenja.

V resnici to povzročita dve fotografiji osebe, kateri ta denarnica pripada. Na prvi sliki je zobozdravnica resnega in zamišljenega obraza. Čisto nasprotje drugi fotografiji, na kateri je petdesetletna ženska, nasmejana in vesela. Dejstvo, da je tista fotografija del pilotskega dovoljenja obsede Georgesa še bolj. Tudi sam se je nekoč žezel preizkusiti kot pilot.

Tako sivolasemu najditelju za vrnitev denarnice ni dovolj le telefonska zahvala ženske. Ne, po njegovem si zasluži vsaj osebno srečanje z gospo, za katere je prepričan, da mu je usojena.

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unicis socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,

fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasevilska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.34 in zatone ob 20.29
Dolžina dneva 14.55

LJUNIME MENE
Luna vzide ob 9.56 in zatone ob 24.38

NA DANŠNJU DAN 1969 - Višek tri- do štiri-dnevna vročinska vala, po nižinah v notranjosti se je ogrelo nad 30 °C. Najbolj vroče je bilo v Sremicu na Biziškem, kjer se je ogrelo do 32,9 °C, v Radečah se je živo srebro ustavilo pri 32,5 °C.

Greben visokega zračnega pritiska bo zagotovljal suho vreme do četrtkovih jutranjih ur, ko se bo atlantski ciklon poglabljal in vremenska fronta se bo bližala Alpam. V višinah bo pihal južni veter, v prizemu pa jugovzhodnik. V petek nas bo dosegla nova vremenska fronta, ki bo manj izrazita a bo pripomogla k nestabilnosti atmosfere.

Ob morju in v nižinskem pasu bo prevladovalo pretežno jasno vreme. V hribovitem svetu bo zmerno oblačno in pozno popoldne ni povsem izključena kakšna posamezna ploha.

Pretežno jasno bo, Čez dan bo ponemok pihal južni do jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 3 do 9, ob morju okoli 12, najvišje dnevne od 20 do 25 stopinj C.

Oblačno in deževno bo. Padavine bodo v glavnem obilne. V Predalaph in v Carniji tudi zelo obilne. Le na Tržaškem bodo zmerne. Ob morju bo pihal močan jugovzhodnik, ki bo čez dan zapihal tudi v ravninskem pasu. Pojavlja se bodo tudi nevihte, zlasti od popoldneve. Med Gradežem in Lignanom bo morje razburkan.

Jutri bo oblačno, dež bo od zahoda dopolne zajel vso Slovenijo. Padavine bodo močnejše in pogosteje v zahodni polovici države. Ob morju bo pihal jugo. V petek bo pretežno oblačno. Občasno bodo še krajevne padavine, deloma nevihte.

PLIMOVANJE
Danes: ob 8.53 najnižje -31 cm, ob 17.22 najvišje 22 cm.
Jutri: ob 10.17 najnižje -28 cm, ob 18.04 najvišje 27 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 18,4 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 18 2000 m 2
1000 m ..... 10 2500 m ..... -1
1500 m ..... 5 2864 m ..... -2
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah do 7,5 in v gorah 8,5.

Angelina Jolie si je dala odstraniti obe dojki

NYORK - Hollywoodska zvezdnica Angelina Jolie je razkrila, da se je odločila za dvojno mastektomijo, odstranitev obeh dojki, potem ko so zdravniki pri njej ugotovili prisotnost gena, ki povečuje tveganje raka na dojkah. 37-letnica si namerava v kratkem, prav tako zaradi povečane nevarnosti razvoja raka, odstraniti še jajčnike. Zdravniki so pri Joliejevi potrdili prisotnost gena BRCA1 ter posledično kar 87-odstotno tveganje za raka na dojkah in 50-odstotno tveganje za raka na jajčnikih. Mati šestih otrok se je nato odločila, da bo »proaktivna« in bo skušala v čim večji meri zmanjšati nevarnost za razvoj raka, je razkrila v članku z naslovom Moja zdravstvena izbira, danes objavljenem v ameriškem New York Timesu.

Zaradi nabiranja »himalajske viagre« v Nepalu zaprli šole

KATMANDU - V Nepalu so te dni na podeželju zaprli šole, saj se učenci, njihovi starši ter učitelji ukvarjajo z nabiranjem gob. Gre namreč za redko gobo, ki velja za »himalajske viagre« in za katero obstaja veliko povpraševanje na azijskih trgih. Cena za 450 gramov lahko doseže več kot 8900 evrov, navaja francoska tiskovna agencija AFP. »Brez učencev je nesmiselno imeti odprte šole, zato smo jih zaprli. Celo učitelji jih gredo nabirat. Samo v našem okrožju Jajarkot je šolo zapustilo okoli 8000 učencev,« je dejal predstavnik lokalnih oblasti. »Starše pozivamo, naj svojih otrok ne jemljejo s sabo,« je še dejal.

CANNES - Skupno se predstavlja sedemdeset filmov, dvajset se jih poteguje za Zlato palmo

Najprestižnejši festival

CANNES - Leonardo Di Caprio v vlogi Velikega Gatsbyja, biseri, čipke, jazz glasbena kulisa, dolge cigare, oblaki sivega dima in z močno rdečo šminko pobarvane dame, bodo nočoj, ob sončnem zatonu svečano odprli 66. izvedbo najprestižnejšega svetovnega filmskega festivala, se pravi Cannes 2013.

Film, ki je že požel precejšen uspeh v Ameriki, bo tako prvič predvajan tudi v Evropi in dogodka se bodo na slavnih francoskih obali udeležili tudi ostali protagonisti filmskega remakeja, povzetega po romanu Francisa Scotta Fitzgeralda, se pravi Carey Mulligan, Tobey Maguire, Joel Edgerton, Isla Fisher, Jason Clarke, Elizabeth Debicki in legendi indijskega filma Amitabh Bachchan.

Za režijo in scenarijo je poskrbel avstralec, Baz Luhrmann, ki se je v Cannesu že povzpel po slavnem stopnišču, leta 2001, ko je njegov film Moulin Rouge tako kot letos odprl Festival.

Zgodba je tista, ki jo večina bralcev že pozna, Nick Carraway se leta 1922 z osrednjega zahoda ZDA poda v New York in se, v iskanju »ameriških sanj«, znajde na vrati skrivnostnega milijonarja Jaya Gatsbyja. Bogataš potegne Nicka v očarljivi svet iluzij, ljubezni in prevar. Pri tem Nick kot del te družbe in hkrati zunanjji opazovalec piše zgodbo o neuresničljivi ljubezni, nepokvarljivih sanjah in neizmerni tragediji. Kostume za film si je zamislila italijanska modna kreatorka Miuccia Prada.

Predsednik žirije bo letos Steven Spielberg, po slavnih štiriindvajsetih z rdečo preprogo pokritih stopnicah

pa se bodo od danes, do nedelje, 26. maja, spreholidi tudi Robert Redford, Nicole Kidman, in še mnogo drugih. Skupno bo predstavljenih približno sedemdeset filmov, od teh se jih bo dvajset potegovalo za zlato palmo.

Med temi gre gotovo omeniti brata Joela in Ethana Coen, Arnauda Desplechina, Jima Jarmusha, Jia Zhangkeja, Abdellatifu Kechicheja, Francoise Ozona, Alexandra Payneja, Romana Polanskega, Stevana Soderbergha in neapeljskega avtorja, ki je že pravi habitue canneskega festiva, Paola Sorrentina. Samo en film osrednjega sklopa režira ženska roka, in sicer Valeria Bruni-Tedeschi, ki v delu »Un Château en Italie«, pripoveduje zgodbu svoje družine.

Sorrentino je najnovježje delo La grande bellezza tokrat posvetil Rimu in zgodbi priznanega novinarja, ki se neutrudno posveča mondenemu življenju v večnem mestu. Tudi tokrat si je za protagonista izbral Tonija Servilla. Italijo pa bo v sklopu Un certain regard zastopala tudi Valeria Golino z delom Miele, ki je že na sporedu v italijanskih dvoranah.

Slovenski film bo v Cannesu letos prisoten na filmski tržnici. Slovenski filmski center bo na največjem svetovnem filmskem sejmu prikazal tri svetovne premiere: Dvojina, drugi celovečerni film režiserja Nejca Gazvode, Čefurji Raus, drugi celovečerni film režiserja Gorana Vojnovića, in Razredni sovražnik, prvenec Roka Bička.

Slovenijo bosta predstavljala tudi kratka filma Sto psov, režiserja Jana Cvitkoviča, in Jutro režiserke Sonje Prosenc. (Iga)

Nocjo bodo ob sončnem zatonu svečano odprli 66. izvedbo najprestižnejšega svetovnega filmskega festivala

ANSA